

Januar
2021

HIŠA OTROK

Glasilo Angelinega vrtca

št.35/1

Kazalo

04	UVODNIK
08	Starši pišejo: MONTESSORI - Nekoč in danes
14	IZ ZAKLADNICE MONTESSORI
18	DELO NAŠIH ROK (tudi na straneh 19, 25, 27, 33)
20	ANGELA NAS NAGOVARJA
22	VRTČEVSKA POPOLDANSKA IZMENA
28	DOBRI PASTIR MED NAMI
30	GODOVNI ZAVETNIKI
38	ANGELINEMU VRTCU ZA 18. ROJSTNI DAN
40	DNEVNIK DOGODKOV 2019/20
50	TIHA OPAZOVANJA
53	ANGELINEMU VRTCU V SLOVO
54	Starši pišejo: MONTESSORI DOMA
60	SPOMINI OTROK NA VRTEC
61	O VLOGI BABIC IN DEDKOV: Univerza vnuk
62	Starši pišejo: DOŽIVETJA DRUŽIN
65	VARSTVO DOMA
66	IZ OTROŠKIH UST
68	KORONA V NAŠEM VRTCU
69	NUJNO VARSTVO OTROK V ŠOLSKEM LETU 2020/21
73	ČESTITKE
74	ZAHVALE
75	ALI STE VEDELI

Hiša otrok, glasilo Angelinega vrtca
Izdaja Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje, versko dejavnost in kulturo
Josipine Turnograjske 8, 1000 Ljubljana

ODGOVORNI UREDNIK: Tina Opeka

UREDNIK: Anton Arko

UREDNIŠKI ODBOR: Valerija Lah Peternel, Andreja Podobnik, Marja Filipčič Redžić,
Neža Le Roux, Ana Belčič, Manca Marinko, Manca Šubelj, Anton Arko, Tina Opeka

OBLIKOVANJE: Manca Šubelj

FOTOGRAFIJE: iz arhiva Angelinega vrtca in družinskih arhivov

LEKTORIRANJE: Pavlina Zrimšek

PRELOMI: Manca Šubelj

TISK: Salve d.o.o.

Ljubljana, januar 2021

Elektronski naslov za pošiljanje člankov: info@angelinvrtec.si

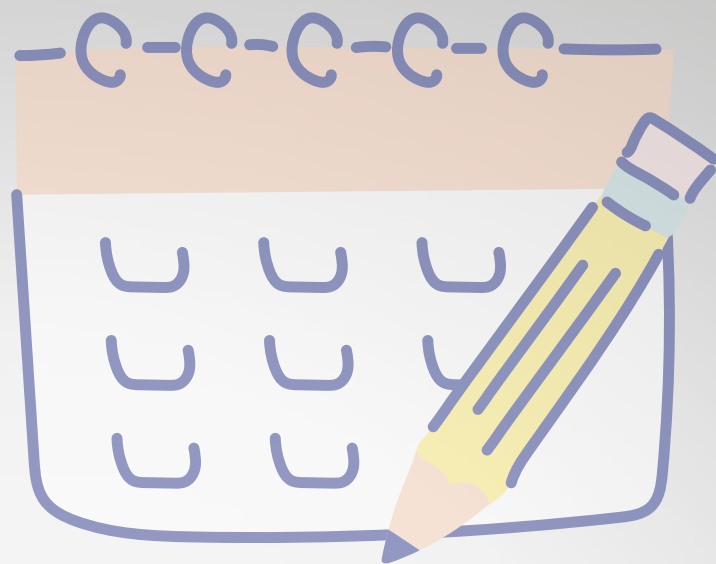

ONEŽA IN ŠEFILIA

Neža Z. 5 let, 5 mesecev

Uvodnik

Kakšni časi!?

Letos poleti sem med družinskimi počitnicami na majhnem jadranskem otoku prvič po dolgem času doživela občutek, da se je čas ustavil, da je malone izginil. S tem ne merim toliko na občutek, ko ne veš prav dobro, kateri dan v tednu ali mesecu je, ko so si prosti poletni (pomorski) dnevi tako podobni, da bi lahko bili vsi nedelje. Ali petki, če hočete. Bolj kot odsotnost koledarja in urnika sem čutila nekakšno brezčasje, en sam sedaj, v katerem smo bili vsi trije povsem osredotočeni na preproste reči okoli sebe: na popoldanski veter v spenjenem morju, na pečene ribe na krožniku, na na dnu zaliva najdene školjke, na prašno pot do razgledišča v kuštravi makiji. Preteklost je zbledela in o prihodnosti ni bilo mogoče misliti in reči ničesar. Spomnila sem se na zapise z družbenih omrežij in (neprebrane) priročnike, ki slavijo t. i. čuječnost (mindfulness) in si v mislih naredila zaznamek: Uspelo mi je! – biti čuječa, izkoristiti čute, čuti, čutiti. Občutek, da se je čas ustavil, ni le božanski, upam si ugibati, da je Božji: v Bogu ni časa, čas je vsajen le v človeka. Kakšen blagoslov, okusiti mir neskončnosti sredi razžarjenega vrveža!

Izgubljen občutek za čas prinese poglobljen občutek za prostor, tistega okoli nas in onega v nas. Koliko sobic srca smo odkrili, odklenili, okrasili in očistili drug v drugem in drug z drugim v naši družini to poletje. Za odnose, pravijo, potrebuješ čas, ali pa, naj dodam – brezčasje. Brez izgovora, da nimaš časa. Tri dimenzije so dovolj, da postoriš tisto, kar šteje: razkleneš roke in koga objameš, ponižno poklekneš, prisluhneš, prosiš, izkažeš hvaležnost.

Moja občutja brezčasje so me – tako verjamem – zajela kot blagodejna oseka po visoki plimi minule korona-pomladi. Se še spomnite – delo na domu, zaprte šole in vrtci? Cela družina doma, ves čas, brez prestanka in oddiha? Na štedilniku se kuha kosilo, v dnevni sobi okoli ene mize dve pisarni (v eni poteka videokonferenčni pouk), ob kavču pa »delavnica«, v kateri je najti lego kocke, vodene barvice, slikanice, improvizirano pikalo, opremo za taborjenje in še. Nato kosilo kipi, v eni pisarni se pokvari USB-ključ, v drugi dijaki pri videopouku ne poznajo odgovorov, niti vprašanj ne zastavljajo, in v »delavnici« se nujno že ta trenutek rabi nov papir in pomoč; kakšen kaos, kaos časa in prostora!

A počasi smo se (z)našli: odrasli smo zmanjšali ambicije in postali bolj sproščeni v svojih improviziranih pisarnah. Nehali smo razmišljati o dolгих potovanjih v oddaljene kraje; vsaka jasa je postala neznana dežela, ki kliče po raziskovanju. Nakupovalni sezname so se skrajšali in poenostavili, obiski trgovin so postali redki in hitri.

Še ena drobna zmaga nad časom. Pozorneje smo prečesali police domače knjižnice in bili presenečeni: kakšna radost je v tem, če res temeljito (torej vsaj dvanajstkrat) prebereš tisto, kar imaš ves čas pred nosom. Kaj vse lahko prirediš v domači dnevni sobi – od kina in gledališča do muzeja, galerije in restavracije!

Pa ne, da tega ne bi vedeli (ali počeli) že kdaj prej. A v hudourniku vsakdana, ki nas vrtil, premetava in nese od ponedeljka k soboti in nedelji, venomer dol po brzicah časa, pogosto pozabljamo na postanke. Ne na sestanke, na te ne pozabimo. Postanke. Ali drugače: ne pozabljamo nanje, na postanke namreč, celo večkrat si jih poželimo, a si jih ne dovolimo.

Koliko prostora za postanke nam je nasula pomlad, da smo se lahko zahvalili za vse darove, ki jih sicer morda ne bi opazili. Naj ponovim. Hvala Bogu, da vrtec ni uvedel »dela na daljavo«. In v isti sapi hvala, da so nas vzgojiteljice vsake toliko vseeno dosegle preko e-pošte s svojimi prijaznimi sporočili, fotografijami, praznično obarvanimi deli za otroke. Hvala Bogu za zdravje in v isti sapi hvala, da ga včasih izgubimo in ostanemo doma. Da smo vzeli bolezen in potrebo po počitku in negi zares. Hvala Bogu za internet in hkrati hvala, da znamo brez njega. Hvala Bogu za čas, ki nam je dan in hkrati hvala, da kdaj izgubimo občutek zanj in smo malo bolj »božji«.

Med postanki tudi začutimo, da ne moremo večno potovati le naprej, naprej, naprej. Nujno je vračanje, potovanje (nazaj) k (iz)virom, od katerih in po katerih živimo. Neusahljivi izviri, vedno prisotni, so besede, tu so tri, ki o njih premišlujem zadnje mesece: »Otrok je edina točka, na kateri se lahko srečajo čustva plemenitosti in ljubezni vseh ljudi. Duše so bolj mehke in prijazne, ko govorijo z otrokom. Celo človeštvo lahko uživa globoka čustva, ki jih prebudijo otroci.

Otrok je vrelec ljubezni.«[1]

O prostoru: »Če se odrasli zaveda močnega duševnega življenja otroka, potem je pripravljen urediti okolje na razumen način, ki bo pomagal procesu tihega vsrkavanja, ki je na delu v otrokovem umu.«[2]

Pa tudi o času: »Tvoja leta ne odhajajo in ne prihajajo /.../ stoje vsa hkrati.«[3]

Eden od žuborečih izvirov v našem življenju je tudi Angelin vrtec, iz katerega znanje, védenje in moč za svojo rast in razvoj zajemamo in pijemo vsi – naši otroci in mi, starši. Nekaj utrinkov iz živahnega življenja naše skupnosti je zbranih v tej publikaciji. Preberete si lahko navdihujoča doživetja naših družin in kako deluje montessori pedagogika znotraj naših domov, s kakšnimi izzivi se soočajo stari starši ob prihajajočih vnukih, pa nekaj spominov gojencev Angelinega vrtca, pogovor z gospo, ki skrbi za to, da je v našem vrtcu vedno čisto in snažno, zapis ob 150. obletnici rojstva Marije Montessori ter še mnogo drugih zanimivosti.

Upamo, da vam bo listanje med slikami in prispevki ponovno vzbudilo hvaležnost za preteklo leto in svetlo upanje, da bo prihodnje vsaj tako iskrivo, radovedno, pogumno, in zadovoljno.

Valerija L. Peternel

Pa še pripis: Čas seveda teče dalje in ko tole berete, bo morda že zima in bodo jutra v Ljubljani meglena in nosovi smrkavi, popoldnevi pa polni skrbi: kdo, kaj, kdaj, kje in kam. Ena izmed skrbi, s katero bomo morali ravnati prav pazljivo, bo gotovo zdravje. Naj ga bo v vaših domovih v izobilju in naj vam služi!

[1] Montessori, Maria: Srkajoči um. Ljubljana, 2008. (str. 299)

[2] Montessori, Maria: Skrivnost otroštva. Ljubljana, 2009. (str. 68)

[3] Avguštin: Izpovedi. Celje, 1991. (XI, 13)

Jakob P.

Pija B.

Iva P.

Jerca C.

Sara S.

Ana Julita K.
Pija B.

MONTESSORI

Nekoč in danes

Moje otroštvo je bilo le eno izmed mnogih, a zame in za oba brata v vsakem smislu neponovljivo. V svoji bodoči družini sem nameravala dobro obdržati in se slabemu ogniti. Najstniku je seveda popolnoma jasno, da bo vzgajal precej bolje kot starši, njihovih napak pa niti v sanjah ne bo ponavljal!

Ampak ko si enkrat sveže blagoslovljen z malo štručko, je povsem naravno, da je glava v hipu polna idej ljudi iz domače prakse! Moževa babica je mojo taščo na primer učinkovito podučila, da otroci v glavnem potrebujejo hrano in spanje! Od doma sem močno ponotranjila, da si sprejet, če si priden in ubogljiv. Če ima torej otrok določene potrebe, ki jih ne zaznamo, ker tudi našim staršem njihovi starši niso znali ali zmogli prisluhniti (ta zgodba se seveda vleče x rodov v preteklost), potem ga pač v kritičnih trenutkih upora opomnimo, da nas nima rad. Nekateri potomci se iz ljubezni do starša dokaj hitro začnejo obnašati spet tako, kot od lepo vzgojenega otroka pričakuje tudi najbližja soseda. Če pa je malo bitje na čustveno izsiljevanje imuno in mu je uspelo obdržati vsaj malenkost svoje lastne volje, pač dobi dve po riti. Enkrat bo že zraslo in vsi si bodo oddahnili!

Težava je v tem, da nekateri otroci med odraščanjem v takem vzdušju izgubijo stik s svojim notranjim svetom in kot odrasli ne vedo več, kdo in kaj so. Drugi pa ostanejo večni uporniki, kar jim spet lahko dela težave v stikih s soljudmi.

Kljub močnim sklepom ('midva bova pa drugače') sva torej pri vzgoji svojih otrok pojedla nič koliko zarečenega kruha. Otroštvo vendar v človeku pusti neizbrisen pečat. Nič nam ni bolj znanega in domačega, kot tisto, kar smo delali in doživljali kot otroci. Zaradi prtljage, ki nas spremlja na vsakem koraku, se zdijo spremembe prenaporne, da bi se jih lotili. Niso pa nemogoče! Ob tem seveda odpade vsakršno lenobno postavljanje na mestu. Vzgoja (in samovzgoja) je aktivno delo in mora ob ključnih vrednotah, ki naj bi bile skupne vsem v družini, za kar sta odgovorna oba starša, vendarle slediti osebnosti vsakega otroka.

Darovanih nama je bilo pet zelo različnih in dokaj eksplozivnih osebnosti, tako da je zvočno izolirana hiša zares dobra naložba v duševno zdravje sosedov. To, da grem občasno ven po zrak, ni nič nenavadnega. Pa tudi obnese se precej bolje, kot kakršnokoli hrupno povzdigovanje glasu ali kaj podobnega. Mirna mati, mirni otroci (teorijo torej že obvladam).

In kaj ima montessori pri tem? Morda nič, morda vse. Besede kot so red, disciplina, rutina, opazovanje in spoštljiv odnos do otroka, vse to se morda komu zdi popolnoma naravno in kar se tega tiče ima seveda prav. Nič posebnega ni, pa vendar temeljno! Maria Montessori je bila mojim in moževim staršem popolnoma neznana oseba, naša družina pa se je z montessori filozofijo že dobro seznanila, čeprav se na prvo žogo zdi,

da nam ni povsem pisana na kožo. Prav zato moram priznati, da so učinki sistema, ki je bil sicer domišljen za otroke, ki niso tako srečni, kot naši, nekaj blagodejnega za nas.

Angelin vrtec je bil za naju privlačen v prvi vrsti zato, ker je bil katoliški. Šele ob konkretnem vstopu otrok pa sva pravzaprav s čudenjem začela spremljati, kaj se z njimi dogaja. Lahko rečem, da je bilo naše srečanje z Montessori pedagogiko res popoln slučaj. Če naš prvorojenec ne bi bil fantek, tisto leto zanj ne bi bilo prostega mesta v skupini in naša družina bi bila ob dragocena temeljna spoznanja, ki so nas v procesu rasti družine preobrazile in jih v nadaljevanju želim nekoliko izpostaviti.

Naj naprej nekoliko spregovorim o redu, rutini in disciplini. Izhajam iz družine, kjer se je precej zamujalo, disciplina pa je bila prilagodljive narave. 'Umetniške duše pač', bi lahko komentiral prizanesljivi opazovalec! Glede reda smo se sicer trudili, vendar se na svoj dom spomnim vsakič, ko preberem besedilo magnetka, ki sem si ga z nekim namenom dala na hladilnik: »Čiščenje hiše med tem, ko odraščajo otroci, je podobno kidanju snega, ko sneži.« Pa sem potolažena.

Že sama pri sebi sem opazila, kako učinkuje urejeno okolje na človeka. Ko se ne izgubljaš več v stvareh (in ko jih ne iščeš vsepovsod), ustvarjalni duh kar poleti. Enako opažam tudi pri otrocih. Ko je soba pospravljena, se v njej raje zadržijo in se prepustijo delu in ustvarjanju. Tudi učenje bolj steče ... če že pač mora! Celo naša muca gre raje tja, kjer ima boljši pregled nad stvarmi.

Zmagovalne fraze 'Vsaka stvar ima svoje mesto in vsako mesto ima svojo stvar' nismo popolnoma osvojili, nam pa absolutno pomaga pri metanju odvečnih stvari stran! Sicer pa se dogaja, da dveletnica že intenzivno briše tla s krpo, še preden opazim, da je na parketu pol litra vode. Ob tem je dobra novica, da krpa ima svoje mesto in mala natanko ve, kje jo najti, slaba pa, da se v družini zagotovo najde kakšen osebek, ki najprej ne bi odkril lokacije krpe, potem pa bi prišlo do prepričevanja, zakaj ne čakati, da se parket napihne. Majhen korak naprej za človeštvo, velik za našo družino.

Povratno informacijo glede discipline pri rutinskih poslih sva najprej prejela od vzgojiteljice, ki naju je večkrat nevsiljivo spomnila, da bi bilo zaradi programa in skupine za naše dete dobro, da pride ob določeni uri in ne kasneje. Zaradi specifičnosti prvorojenstva, kjer nama nič ni šlo kot po maslu in dejstva, da sem imela službo malo dopoldan in malo popoldan, se nama redno prihajanje menda do konca obiskovanja vijolične sobe ni ravno posrečilo (olajševalna okoliščina bi lahko bila tudi to, da prihajamo iz okolice Ljubljane in da je bilo treba premagati še cel kup stopnic). Mlajši otroci so bili bolj sodelujoči, zato nama je lepše steklo, se je pa še dogajalo, da smo jih kakšen dan dostavili kasneje, kot bi bilo zanje najbolje.

Kljub temu je najin prvi otrok rad točen in je kar se tega tiče za zgled mlajšim (predvsem sestram). Vloge karakterja pri vzgoji vseeno ne velja zanemariti.

Pri petem so nam v vrtcu nekoliko pomagali s policijsko uro (ob devetih se vrata pač zaklenejo). Kadar imam službo popoldan, mi res ni preveč domače, da bi otroka zbujala in vozila v vrtec prej, kot je nujno potrebno. To vseeno storim, ker vidim blagodejne učinke rutine dneva, ki odsevajo na naši najmlajši.

Da je odrasli uspešen vodja krdela, mora znati dobro opazovati. Učinkovito pa lahko opazuje samo tista oseba, ki ima vase in v svoje sposobnosti veliko zaupanje in je v dobrem stiku s svojim notranjim svetom. Ta spoznanja so mi domača prav zaradi montessori programa. Nekoč sem bila prepričana, da moraš imeti za opazovanje poseben dar, ki ga jaz zagotovo nimam. A skozi leta treninga sem ogromno pridobila. Če želiš vedeti, kaj se z drugim dogaja, moraš popolnoma izključiti svojo vizijo o otroku, kjer je nalepka 'Rada bi, da bi bil ...' tako obsežna, da prekrije vse bistveno – predvsem resnico. Ko si prost tovrstne navlake, se lahko otrok ali najstnik sprosti in zasije v svojem unikat. Pogovor s posameznikom, ki mu zmoreš preprosto samo prisluhniti, zelo zbliža in otroci so ponavadi potem veliko bolj sodelujoči kot sicer.

Pri izkustvenem učenju so mi bili v veliko pomoč tudi vrtčevski otroci, s katerimi sem se družila v času prakse. To niso bili moji otroci in jaz sem bila le za pomočnico. Bila je podobna situacija kot doma, pa vendar nekaj povsem drugega. Nastavili so mi ogledalo tako učinkovito kot nihče prej in nihče potem.

Skozi leta obiskovanja vrtca pa sem sicer v stiku z drugimi starši globoko začutila, da (pre)veliko težo montessori programu daje tisto, kar se hitro opazi: otroci v montessori vrtcih dejansko pridobijo določene delovne navade, motorične spretnosti (predvsem fino motoriko, za katero opažamo, da se pri predšolskih otrocih v zadnjih letih bliskovito slabša – ekrančki, ekrančki); nekateri celo že pišejo in berejo, so razgledani in veliko znajo. Poleg tega dopoldan poteka v miru in delovnem vzdušju. Kaj res več bi si starš še želel za svojega otroka v času, ko ne more biti z njim! Mene pa je prevzelo spoštljivo ravnanje z njimi in v veliki meri vplivalo na moj dotedanji pogled na otroka, ki sem ga pač posrkala v stiku z odraslimi tekom svojega otroštva. Ne govorim o tem, da je otrok v središču pozornosti. Niti ne o tem, da je otrok kralj, ki se mu na vsak način ugodi. V te čevlje zlahka vstopimo prav danes, ko se vse kar preveč vrti okoli otroka in se je tehnična nevarno prevesila v smer permissivne vzgoje. Gre za povsem zdrav razum: Otroek je prav tako oseba, čeprav majhna, pa vendar nekdo, ki zmore, ve in zna. Je vreden spoštljivega odnosa, ki se zahteva tudi od njega v stiku z drugim. Prvo pa je zgled odraslega. Otroka se prijazno in spoštljivo sprejme, se mu ponudi delo, ki mu je dorasel in se odreče sugestijam, da nečesa ni zmožen opraviti. Na tak odnos se otrok odziva, na podcenjevalnega (ali nekoliko vzvišenega) pa ne. Čeprav je majhen, ve kje je metla in kje smetišnica (v njemu primerni velikosti). Ko polije vodo, se iz njega ne norčuje. Če potrebuje pomoč, zanjo reče. To je tisto, kar se mi zdi ključno in na prvem mestu. Tukaj sem začutila, da je otrok občutljiva osebnost z obetavno prihodnostjo in ne (oprostite krepkemu izrazu) 'nebodigatreba'.

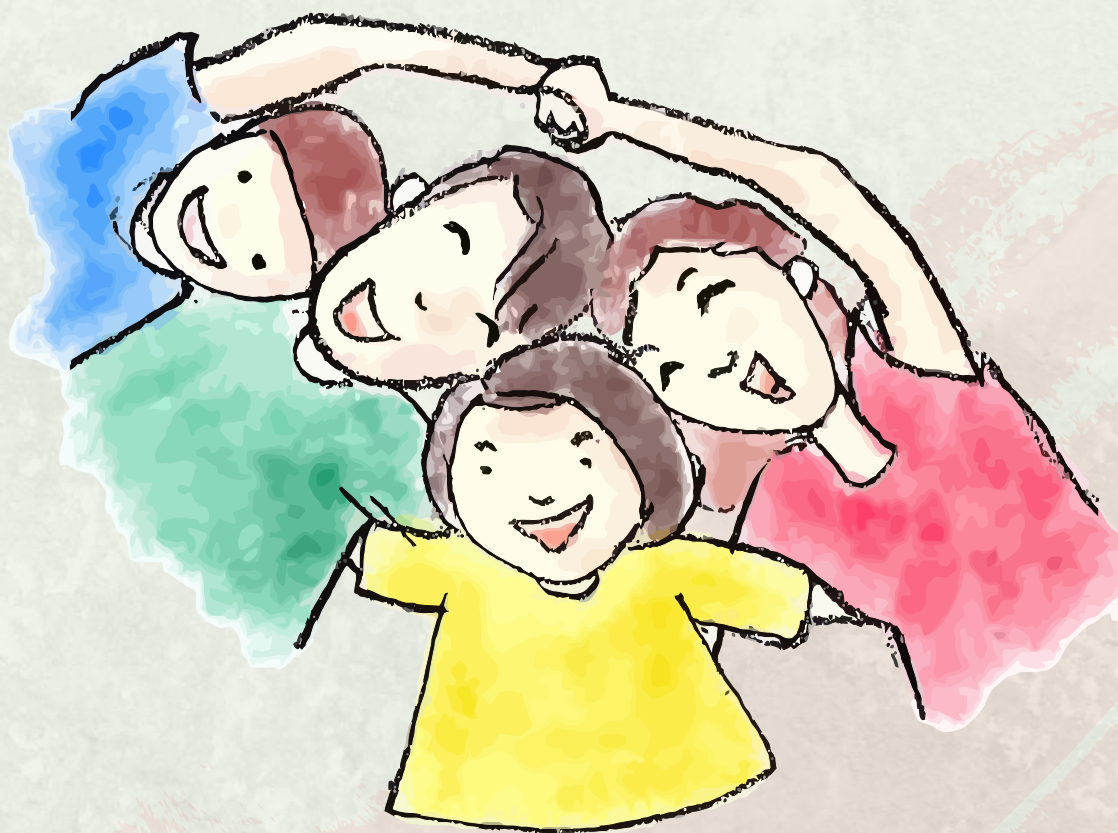

Šele z vstopom prvošolca v vaško šolo, ki sem jo pred leti obiskovala tudi jaz, sem se kljub zaupanju v ustanovo konkretno in boleče zavedla prepada med starim in zame novim svetom. Med spoštovanjem in posmehom. Med zaupanjem v sposobnosti in vnaprejšnjo oznako, 'da tega pač v tej starosti še ne zmorejo' (in otroci to sporočilo žal še prehitro ponotranjijo). Morala sem preslišati celo nekaj sarkazma in cinizma pri učiteljih in nekaterih drugih starših, ki se niso mogli dovolj načuditi najini norosti, da vsako jutro voziva otroke v ljubljanski vrtec.

Pa še nečesa sem se naučila ... da ni možna le ena sama pot. Moji učenci v glasbeni šoli so tega deležni v obilni meri, saj jim na njihova vprašanja velikokrat odgovorim: »Kaj pa ti misliš?« To nam je vsakokrat iztočnica za pogovor in vedno znova priložnost za občudovanje njihovega notranjega sveta, ki je sposoben poleta, če mu le omogočiš krila. Moram pa reči, da so že čisto majhni preveč usmerjeni in večinoma prav žalostno pričakujejo, da jim bom servirala odgovor. Podobno sem otožna, ko gledam šolske teste svojih otrok, kjer so možni točno trije odgovori, nič več in nič manj!

Ko stopava po vijugasti poti starševstva, lahko mirno priznava, da se v času polnega poleta treh najstnikov in dveh aktivnih posnemovalcev še velikokrat na polno loviva, a je bila rast na poti do starševske diplome neizbežna. Pretekle otroške izkušnje sva brusila ob dragocenih opazovanjih drugih (morda) vzgojno bolj uspešnih družin, za mnoga temeljna spoznanja pa so odgovorni prav montessori program in njegovi izvajalci, ki sva jim hvaležna za poznanstvo. Razlika med našim najstarejšim (na katerem sva se še zelo učila) in najmlajšo (kjer delujejo že mnoge izkušnje) je prevelika, da bi jo lahko pripisali zgolj in le popolnoma različnima karakterjema.

Helena Kosem Kotar, Jasnina mama

Edgar P.

Eliza Ana M.

Klara Č.

Agata M.

Iztok M.

Nace C.

IZ ZAKLADNICE MONTESSORI

Življenje Marie Montessori

31. 8. 1870 Rodila se je v mestu Chiaravalle pri Anconi v Italiji. Na njeno življenje in delo je poleg očeta in matere vplival tudi mamin stric Antonio Stepani, ki je bil duhovnik in znanstvenik.

1883 - 1890 Tehnične študije.

1890 Univerza za naravoslovne znanosti, matematiko in fiziko.

1892 Maria naredi prehod po dveh letih študija.

1893 Vpis v tretji letnik medicine. V študiju medicine prevladujejo moški. Kot ženska preide mnogo ovir, da lahko enakovredno opravlja študij.

1896 Diplomira na medicini na področju psihiatrije. Začne delati kot asistentka v psihiatrični kliniki Santo Spirito v Rimu.

1898 - 1899 Odpotuje v Francijo in Anglijo, kjer podrobno študira dela francoskih znanstvenikov (Pinel, Itard, Seguin). Udeleži se 1. nacionalnega pedagoškega kongresa v Torinu. Tam zagovarja tezo, da je »vprašanje prizadetih otrok bolj pedagoške kot medicinske narave«. Rodi se sin Mario.

1899 Maria Montessori postane predavateljica na ženskem kolidžu za učitelje in ravnateljica Državne šole za duševno prizadete otroke v Rimu. Prejme nagrado za izredno delo v bolnišnici. Predava v Parizu in Londonu. Na svojih predavanjih se ne zavzema le za otroke s posebnimi potrebami, temveč tudi za ženske in odnos družbe do žensk.

1902 Vrne se na univerzo in se ukvarja s pedagoško antropologijo.

1904 Postane predavateljica medicine in prirodoslovnih znanosti na univerzi v Rimu.

1907

V zelo slabih življenjskih pogojih v mestu San Lorenzo se odpre prva Hiša otrok »Casa dei bambini«. Varstvo otrok je brezplačno pod pogojem, da starši skrbijo za higieno in zdravje sebe in otrok ter da skrbijo za hišo in okolico.

Izkušnje, ki jih je pridobila pri delu z otroki s posebnimi potrebami, prenese v San Lorenzo.

- Otrok se v prvih letih razvoja uči preko akcije motoričnih aktivnosti in preko sistematičnih vaj z vsemi čuti.
- Zelo pomembno je urejeno okolje, v katerem so materiali, ki stimulirajo aktivnost.

Pomembno sporočilo, ki ga želi posredovati z g. Talamo (inženir, ki je uredil in prenovil San Lorenzo), je »Skrb za okolje, zase in za druge.«

1952

V starosti 81 let se Marija Montessori zgrudi in umre na Nizozemskem.

Dela Marie Montessori

- 1909** Iz izkušenj in proučevanja ter študija izda svojo prvo knjigo Metoda znanstvene pedagogike. Knjigo prevedejo tudi v mnogo tujih jezikov, sledi kar nekaj ponatisov. Istega leta Maria Montessori priredi prvi tečaj svoje metode. Medtem se po državi odpirajo nove Hiše otrok.
- 1913** Prvič odpotuje v ZDA. Na poti nazaj se ustavi v Španiji in tam tudi ostane zaradi 1. svetovne vojne. V Barcelono segajo tudi prvi začetki verske vzgoje po metodi Marie Montessori – današnja Kateheza Dobrega pastirja.
- 1914** Izide »Priročnik dr. Montessorijeve« za potrebe tečajev.
- 1916** Objavljena je knjiga »Samovzgoja v osnovni šoli«. Vsebuje metodo za otroke stare 6–12 let. To delo je nadaljevanje knjige Metoda znanstvene pedagogike iz leta 1909. V obdobju 1. svetovne vojne predlaga ustanovitev Belega križa za otroke, ki so zaradi vojne utrpeli hude psihične travme. Kljub njenemu prizadevanju nikoli ni prišlo do realizacije, je pa pripravil podlago sedanjemu Unicefu in drugim mednarodnim organizacijam.
- 1921** Ustanovitev Opera Nazionale Montessori. Mussolini sklene podpreti Mario Montessori.
- 1923** Izdaja nove knjige »Otrok v družini«.
- 1929** V Berlinu se ustanovi Mednarodna Montessori zveza – A.M.I.
- 1932** Konferenca z naslovom »Mir in vzgoja« v Ženevi.
- 1934** Zaradi navzkrižja interesov s fašistično miselnostjo Mussolini zapre vse montessori šole po Italiji in prekine vse odnose z Montessorijevo. Maria zapusti Italijo in se naseli v Španiji, nato odide na Nizozemsko. V Španiji izda knjigo »Poučevanje geometrije in aritmetike v skladu s psihološkim razvojem otroka«.
- 1935** A.M.I se preseli v Amsterdam, kjer ostane vse do danes.

1936

Izide knjiga »Skrivnost otroštva«.

1939

Po izbruhu 2. svetovne vojne Maria in Mario odideta v Indijo.

1947

Vrne se v Italijo.

1948

Izidejo knjige »Kar bi morali vedeti o vašem otroku, Odkritje otroka, Nenasitni duh«.

1949

Mednarodni kongres v San Remu. Ponovno rojstvo Montessori gibanja v Italiji. Maria Montessori predlagana za Nobelovo nagrado za mir.

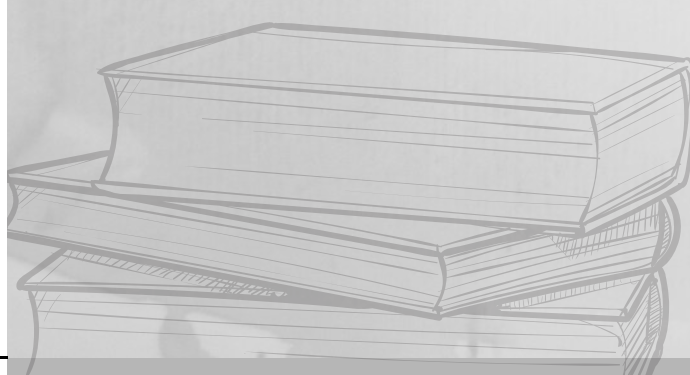
1950

Izide 5. razširjena izdaja metode z naslovom »Metoda znanstvene pedagogike« s spremenjenim naslovom »Odkritje otroka«.

1951

Še tretjič je predlagana za Nobelovo nagrado za mir. Nagrade nikoli ne dobi.

Janja Burjek in Cirila Alič

Nina C.G.
5 let

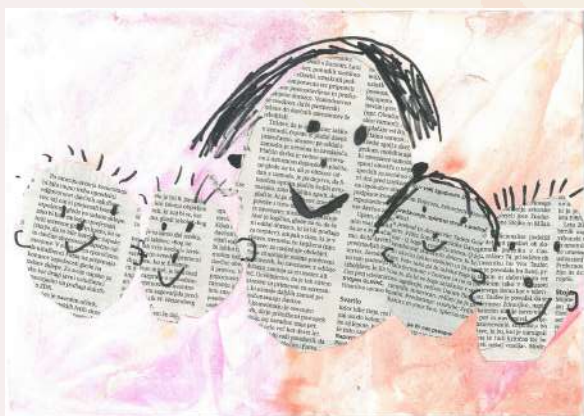
Mirjam Š.
2 leti, 7 mesecev

Andrej K.
5 let

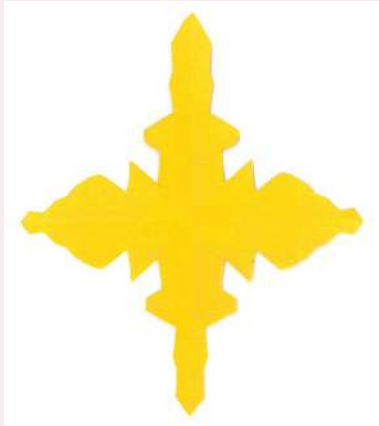
Agata M.
2 leti, 5 mesecev

Neža D.
6 let

Klara Č.
2 leti, 8 mesecev

Agata A.
4 leta

Marija Leni A.
4 leta, 5 mesecev

Jaša Š.

Ada V.
2 leti, 8 mesecev

Sofija Z.

Marija Leni A.

Angela nas nagovarja

Vse, ki smo intenzivno vpeti v naš Angelin vrtec, zmore sv. Angela močno nagovarjati, saj nas resnično spremlja na vsakem koraku. V nas samih je ali bodo naše oči odprte, roke iztegnjene, srce in noge pa pripravljene, da ji sledijo na njeni poti. Vzgojiteljici in otroci v oranžni sobi smo še posebej blagoslovljeni s štirimi čudovitimi freskami. Z ene izmed njih nas gleda tudi ljuba sv. Angela. Hočeš, nočeš, nas gleda in spremlja. Zelo konkretno. Poleg tega smo vsi deležni lesenega kipa sv. Angele pod arkadami, ki bdi nad vsemi živahnimi otroki, ki se podijo po igrišču. Čutim, da jih močno varuje, saj bi se lahko že ničkolikokrat zgodila kakšna nesreča ali poškodba, pa se na srečo ni. Ko v mesecu pred njenim praznikom spoznavamo njeno življenje s pomočjo slik in zavzeto prepevamo »Sveti Angeli gre slava, je vodnica naša prava«, bi bilo težko ostati ravnodušen. Nekaj pa že bo na tej Angeli, če jo imamo pa povsod! Tudi, če mislimo, da nas ne nagovarja, nas s tiho prisotnostjo in molitvijo še bolj. Saj nas lahko le na ta način spomni in opomni, lepše rečeno spodbuja in nagovarja k ljubezni, h gorečnosti in odločnosti. Mar niso to osnovne kreposti in vodila pri vzgoji otrok? Pri življenju nasploh? Ni zaman moderna svetnica. Naj opogumlja in vodi tudi vas. Gorečnosti!

Manca Marinko

Sarah Č.Š.

Naj M.

Andraž K.

Adam D.
Emanuel N

Rebeka Š.

Klara Bunjada Ž.

Vrtčevska popoldanska izmena

Pogovor s čistilko v Angelinem vrtcu, Refadijo Rujović

Naključno se včasih srečamo, ko v (pozno) popoldanskih urah prihajamo po naše otroke in že hitimo domov. Da so sobe, hodniki, garderobe ... v našem vrtcu čisti (in vsak dan znova razkuženi), skrbi gospa Refadija Rujović. Pravi, da je neskončno srečna in zadovoljna, da kot čistilka dela v vrtcu, saj ima otroke zelo rada. Njeni trije so danes že samostojni in odrasli, velikokrat pa popazi na štiri vnučke – najmlajši ima dve leti in pol, najstarejša pa sedem. Pohvalim njeno slovenščino, a pravi, da se lažje izraža pisno in da takrat ne dela nobenih napak. Da jo bomo malo bolje spoznali, sva se na vroč avgustovski dan med njenim odmorom za kavo za Hišo otrok takole pogovarjali:

Refadija, od kod prihajate in kje živite?

Doma sem iz Črne gore, v Slovenijo sem prišla leta 1994. Pred vojno sem nekaj časa živela v Bosni, nato zopet v Črni gori, potem pa sva se z možem odločila, da prideva v Slovenijo. Takrat sva že imela dva majhna otroke, služb pa doma ni bilo, zato sva se morala odpraviti za kruhom, kot pravijo. Zgradila sva hišo v Trnovem, kjer danes živiva, hčerka in sin živita čisto blizu, drugi sin pa živi blizu Škofje Loke, tako da je družina blizu in se lahko pogosto vidavamo in družimo.

Kako dolgo ste že del Angelinega vrtca in kako vam popoldansko delo tukaj ustreza?

Začela sem marca 2016. Tukaj imam trenutno 6-urni delavnik, včasih sem delala tu 7 ur, dve uri dela pa opravi še na drugi lokaciji. Začnem ob pol enih in končam ob pol sedmih zvečer. Že odkar sem zaposlena, od leta 1998, ko sem začela kot čistilka, imam takšen ritem in popoldansko delo. Dopoldne doma vse pospravim, skuham in uredim in grem v službo. Tega sem navajena in mi zelo ustreza. Rada se srečujem z otroki iz vrtca, zelo jih imam rada. Popoldne so v garderobi, na dvorišču, velikokrat me kdo kaj ogovori ali se mi nasmehne in to mi veliko pomeni. Otroci so mi bili od nekdaj pri srcu, končala sem srednjo šolo s pedagoško usmeritvijo in se potem vpisala tudi na fakulteto, a me je življenje nato odpeljalo po drugih poteh in je nisem dokončala. Pa sem vseeno danes med otroki (smeh)!

Tu sem že prvi dan začela delati z veseljem: zaposleni so prijazni, vedno najdejo lepo besedo, se pozdravimo, poklepetamo. Zadovoljna sem že od samega začetka in upam, da bom tu ostala še dolgo.

Kaj vse torej počistijo vaše pridne roke vsak dan?

Vsak dan temeljito počistim vse prostore vrtca: sobe, stranišča, hodnike. Sedaj, ko je prišla korona, je dela še več, saj je potrebno še več razkuževati. Dokler sva bili še dve, sem čistila predvsem v jaslih, kjer je bilo že prej treba vsak dan vse razkuževati, ker so otroci še majhni, sedaj pa je tega dela več tudi na vrtčevski strani.

So otroci AV kaj neredni? Koliko dela imate, ko čistite prostore, kjer dopoldne ustvarjajo, delajo, (packajo?) ...

Včasih je dela več, včasih manj. Odvisno od tega, kaj imajo za kosilo. Če imajo kakšen puding, je malo več za čistiti, recimo. A to je normalno, saj so otroci še majhni. Mislim, da jih veliko učijo tudi, da že sami kaj pospravijo za seboj, tako da zame ostane manj.

Ste v otroštvu obiskovali vrtec? Se spominjate tega obdobja, kako ste živeli in kako so vas starši vzgajali?

Ne, živeli smo v vasi in vrtca nismo imeli. Mama je bila doma in je pazila na nas, pri sedmih letih pa smo šli v šolo. Imela sem zelo lepo otroštvo, imeli smo dovolj za skromno življenje, tudi v družini smo se dobro razumeli. Bili smo veseli vsega, kar smo dobili ali če smo kaj lepega doživeli. Imam tri brate: eden je ostal doma, v Črni gori, dva pa živita v Moskvi. Dve leti nazaj smo jih z družino obiskali, da se malo srečamo in vidimo, kako živijo. Z ruščino nisem imela težav, v šoli smo se učili rusko – tako kot povsod drugod na podeželju v moji mladosti. Samo v mestu so lahko izbrali tudi angleščino ali nemščino.

Mama ni bila preveč stroga, bila je tiha ženska. Oče pa je bil zelo strog, ko je on nekaj rekel, je bilo treba ubogati in nisi imel pravice ugovarjati. On je imel vedno prav. Taki so bili časi, tudi pri drugih hišah je bilo tako. A če gledam nazaj, so straši skoraj vedno delali in nam govorili, kot je bilo za nas, otroke, najboljše. Morali smo ubogati in se v šoli dobro učiti. Ko si nekam šel, si moral vedno povedati, kam greš – in to mi je ostalo še danes. Vedno komu povem, kam grem, tudi če je samo sosednja hiša.

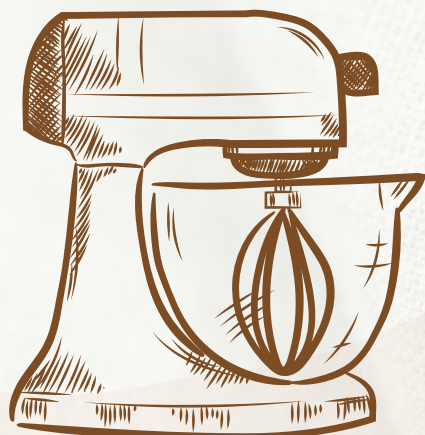
Kaj radi počnete v prostem času?

Najraje imam naravo, tam se čisto sprostim. Včasih sem igrala rokomet, sedaj pa grem na sprehod, najraje v kakšni družbi, da čas hitro in zanimivo mine. Rada tudi potujem, a za to mi vedno zmanjka časa. Ko sva se z možem preselila v Slovenijo, je bilo ogromno dela s hišo in družino, tako da nikoli ni bilo časa za kakšno daljšo pot. Med dopustom je časa ravno za kakšno jezero, slap ali reko. Enkrat na leto pa obvezno obiščemo družino v Črni gori, kjer imava z možem veliko sorodnikov.

Zelo rada kuham, vsak dan pripravim kosilo, tudi kaj sladkega spečem. Velikokrat pripravljam tudi bosanske pite, te vsi pohvalijo. Sicer pa ne morem brez solate, ob vsakem obroku mora biti tudi solata.

Če pogledam kakšen film, imam rada resnične zgodbe, od glasbe pa me najbolj pritegnejo narodne pesmi.

Z vnuki doma velikokrat delamo sestavljanke, obvezno pa moram zvečer pred odhodom v posteljo, kadar prespijo pri meni, povedati kakšno pravljico, zgodbico. Včasih se tako uživim v pripovedovanje, da jih potem komaj prepričam, da niso resnične.

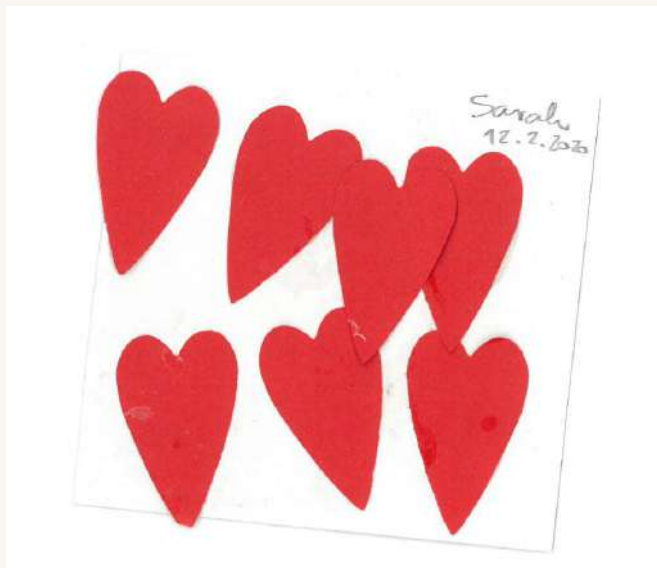
Imate v spominu kakšno prigodo z dela?

V zelo lepem spominu imam vzgojiteljice iz Rdeče sobe, ki so mi enkrat poklonile majhno darilo, pozornost – z besedami, da je lepo delati z mano, ker se vedno lahko uskladimo in dogovorimo. Tega sem se res razveselila, take majhne pozornosti se mi zdijo krasne. Otroci včasih pridejo do mene, me primejo za roko in me hočejo kam odpeljati – to se mi zdi tako prisrčno.

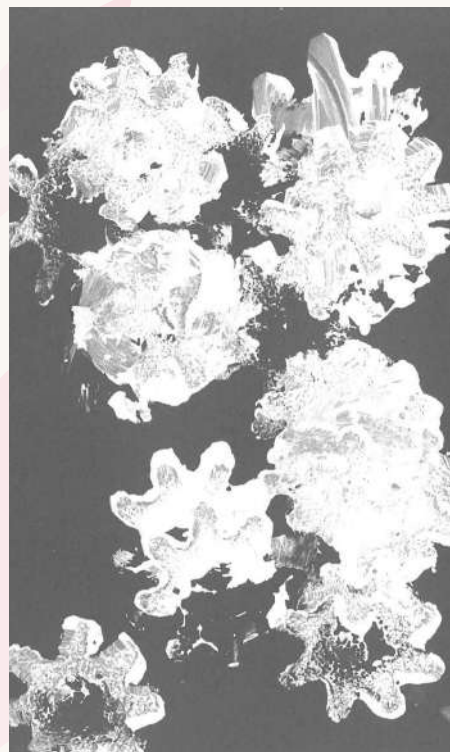
Imate še kakšno sporočilo za starše naših otrok in bralce Hiše otrok?

Najbolj važno je, da v družini vlada sloga. Za to se je res vredno truditi. Otroci so najbolj zadovoljni, če vidijo, da se starši dobro razumejo – to je zanje res pomembno. Takoj ko se starši začnejo prepirati in to celo pred otroki, je otrokom zelo hudo. Povedati ne morejo ali ne znajo, a v sebi čutijo žalost in trpijo. Vsak se mora potruditi za slogo in srečo.

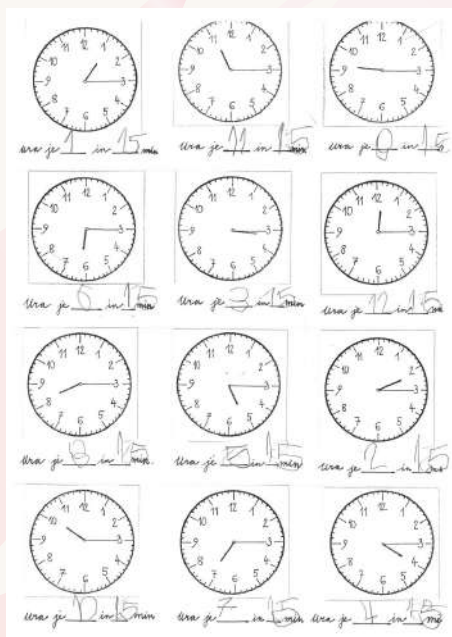

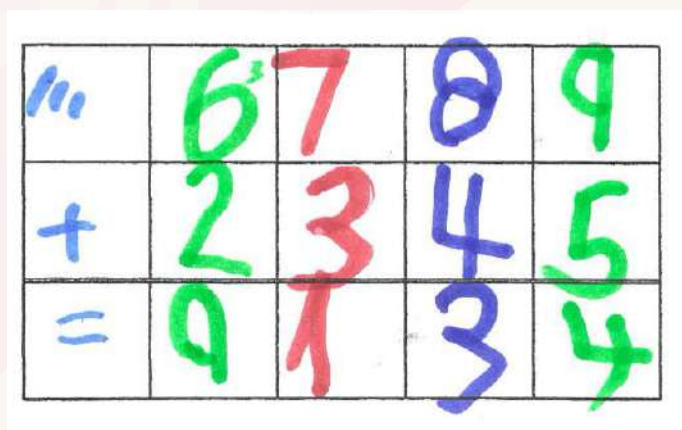
Sarah Č. Š.
2 leti, 9 mesecev

Sofija Z.
2 leti, 5 mesecev

Jurij B., 3 leta
Adam D., 5 let, 5 mesecev

Marko G.
5 let

Michael J. M.

Ada V.

*Sofija Z.
Valentin C.*

Ivan K.

Ana P.

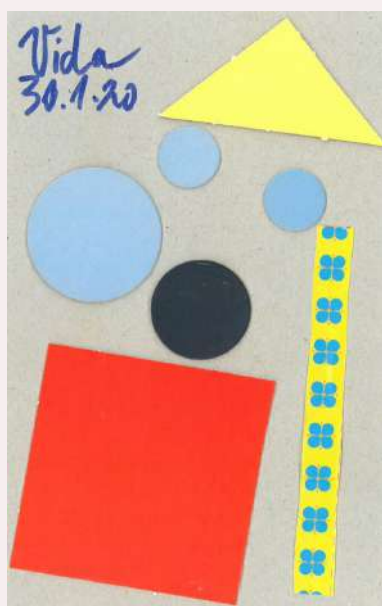
Tomaž Č.

Rebeka Š.
6 let

Emanuel N.
5 let

Vida Ž.
4 leta, 5 mesecev

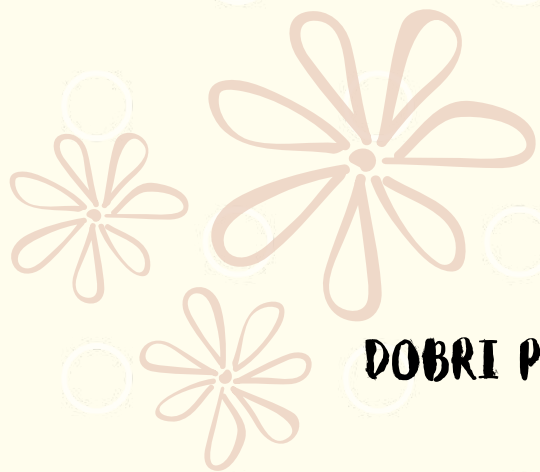
Gabriel M.
4 leta

Ava P.Č. 1 leto, 10 mesecev

Jerca C. 3 leta, 5 mesecev

Dobri pastir med nami

DOBRI PASTIR MED NAJMLAJŠIMI OTROCI

Prinašali so mu tudi majhne otroke, da bi se jih dotaknil. Ko so učenci to videli, so jih grajali. Jezus pa je otroke poklical k sebi in rekel: »Pustite otroke, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, kajti takšnih je Božje kraljestvo. Resnično, povem vam: Kdor ne sprejme Božjega kraljestva kakor otrok, nikakor ne pride vanj.« (Lk 18, 15-17)

Prva leta življenja so najustvarjalnejše in ključno obdobje v otrokovem razvoju. Način popolne vključenosti v stvarnost, vključno z vsemi razumskimi in čustvenimi zmožnostmi, predstavlja osnovo za njegovo harmonično vzgojo. Številni psihologi menijo, da se vse naše zmožnosti oblikujejo do tretjega leta. Če je to tako bogato in ustvarjalno obdobje v življenju vsakega otroka, potem gre za enako ustvarjalen in pomemben čas za otrokov verski razvoj in duhovno vzgojo.

Otroci z vstopanjem v skrivnost vere odkrivajo Božjo ljubezen in sprejetost. Jezus je z blagoslovom otrok pokazal, kako pomembni so otroci, saj se je vsakega dotaknil. Od odraslih je zahteval, da morajo postati kakor otroci, če želijo priti v Božje kraljestvo. Starši so tako izvirni in nenadomestljivi posredniki verske vzgoje. Vsako dejanje, ki ga starši opravijo za otroka oziroma z njim, je resnično vzgojno dejanje – ne glede na to, kako vsakdanje in preprosto je. Vse, kar starši predstavljajo, pomembno vpliva na otrokovo trenutno in prihodno vzgojo.

Tako si vsak dan v družini vzemimo čas za pogovor (Kdo smo? Kakšna družina smo? Kaj naju kot par povezuje?). V času nosečnosti ohranimo notranji pogovor z otrokom (poimenovanje časa, predmetov, praznikov, ubesedimo naše dnevne aktivnosti). Oblikujmo skupne rituale in rutino dneva (ustvarjanje rutine že v času nosečnosti) in si vzemimo čas za poslušanje drug drugega in za opazovanje. Opazujmo sozakonca (Kdo je ta drugi človek?) in otroke, saj bomo tako razumeli njihovo vedenje, interese in potrebe. Vzemimo si čas za drugega in si konkretno določimo, npr. da bo nedelja čas, namenjena družini, dan, ko imamo skupna kosila, ali da se vsak večer skupaj zberemo ipd.

Pripravimo molitveni kotiček, kjer imamo Sveto pismo, svečko, šopek rož, ki smo jih nabrali z otroki, kip Marije, sliko Jezusa ipd. Vzemimo si čas za skupno družinsko molitev. Molitev ima poseben pomen v življenju otrok. Potrebno je zelo malo, da otroke popeljemo v molitev. Sklenjene roke očeta, besede mame, križ na čelo, z besedami ali samo gestami – to otroka spodbudi, da je tudi sam podoben odraslim. Otroci izražajo svojo molitev večinoma z nekaj besedami, v kratkih in bistvenih stavkih, zato otroke seznanimo s posameznimi besedami, s katerimi lahko oblikujejo svojo lastno molitev (otroci se v jaslih radi zadržijo v molitvenem kotičku in preprosto vzklikajo: Marija, mama! Jezusček!). Tudi poslušanje ali dolg pogled na vzhajajoče sonce je za majhnega otroka lahko molitev.

Pojdimo ven v naravo. Majhni otroci so namreč preveč oddaljeni od realnosti življenja. Zato omogočimo otrokom, da prosto raziskujejo okolje. Narava nam in otrokom omogoča, da se ustavimo in umirimo, da smo pozorni na majhne stvari, živali in rastline, da se v trenutku tišine zavedamo lastne biti, kar lahko vodi h kontemplaciji in spontani molitvi. V naravi izostrimo naše čute in smo preprosto z Njim. Imejmo tudi doma košček narave, nekaj zelišč, ki jih otrok voha (vonjav iz otroštva si dobro zapomnimo), vrtnarimo skupaj z otrokom in opazujemo rast, povabimo otroka k peki kruha ipd. Ustvarimo nekaj lepega, saj lepota napolni našo dušo.

Vnesimo v naš dom tudi glasbo. Poiščimo trenutek, ko lahko skupaj zapojemo ali pa le prisluhnimo preprostim melodijam iz liturgije in praznikov. Otrokovih verskih potreb ni vedno enostavno zadovoljiti, ker svoj odnos z Bogom živijo drugače kot mi. A Bog ni samo Bog odraslih in če je Jezus dejal, da moramo biti kot otroci, če želimo vstopiti v Božje kraljestvo, potem imajo otroci nekaj, kar nas lahko naučijo.

Ema Benec Čuk

VIR:

Cavaletti, S., Gobbi, G., Coulter, P., Rojcewicz, R. in Montanaro, S. Q. (2018):

Dobri pastir in otrok: pot v veselje.

Ljubljana: Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje in kulturo.

Godovni zavetniki

Sveta Ana

Sveta Ana skupaj s svojim možem Joahimom goduje 26. julija.

Sveta Ana, mati Device Marije ter Jezusova stara mati, se je rodila v 1. stoletju pred Kristusom v mestu Seforis v Galileji (pokrajina na severu današnjega Izraela), umrla pa v 1. stoletju po Kristusu v Nazaretu (tudi v današnjem Izraelu). Zavetnica: Sv. Ana je zavetnica Bretanje in Kanade, priprošnjica za srečno poroko ter srečen in skladen zakon, obdarjenost z otroki in srečen porod ter tudi za srečno zadnjo uro. K njej se zatekajo zakonci, matere, vdove, gospodinje, delavke, hišni delavci, rudarji, tkalci, strugarji, umetelni mizarji, mlinarji, kramarji, krojači, klekljarice in sluga. Priporočajo se ji tudi za dež, proti neurju in nevihtam (ravno okrog Aninega praznika so namreč velike vročine in posledično mnogo neviht) ter pri iskanju izgubljenih predmetov.

Joahima upodabljajo s košaro z dvema goloboma, ki ju je prinesel v svetišče, in s palico; kot starca z Marijo v naročju. Joahim je zavetnik zakoncev, mizarjev in trgovcev z lanom.

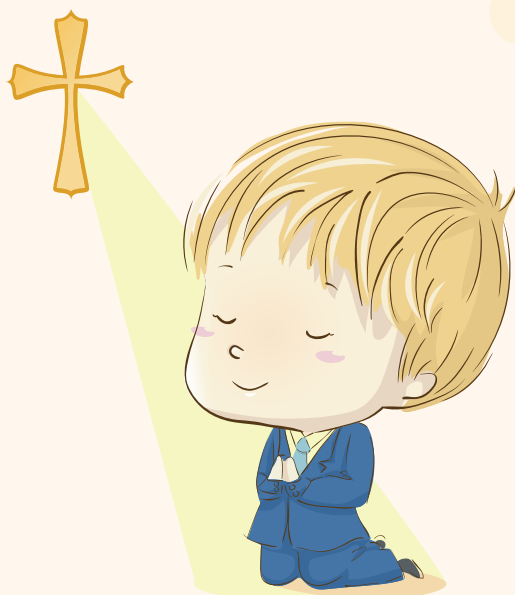
Joahim in Ana sta bila potomca rodu kralja Davida, rodu, iz katerega naj bi izšel obljubljeni Mesija. Bila sta pravična, poštena in pobožna človeka. Čeprav sta si otrok zelo želela, jih dolgo nista mogla imeti (v takratnem Izraelu je bilo zelo sramotno za družino, če ni mogla imeti otrok). Ravno zato sta oba vztrajno in predano molila ter prosila Boga, naj blagoslovi njun zakon z otrokom. A vse prošnje in molitve so bile zaman, prav tako vse njune daritve v templju. Naposled sta se Ana in njen mož Joahim zaobljubila, da, če bo Bog uslišal njuno prošnjo in jima dal sina, ga bosta posvetila v njegovo službo. Le mislimo si lahko, kako goreče sta si Ana in Joahim želela imeti otroke in koliko dni in noči sta premolila, da bi ju Bog uslišal. Leta so minevala, onadva pa sta vztrajala v molitvi. In ravno v tej vztrajnosti je njuno svetništvo in vzor, v tej vztrajnosti je tudi poroštvo, da Bog molitev vedno usliši. Šele v starosti sta dočkala svojo hčerko, ki sta ji nadela ime Marija (po hebrejsko Mirjam). Svojega težko pričakovanega otroka nista vzgojila zase, temveč za Boga. Tri leta sta smela imeti deklico Marijo pri sebi, potem pa sta jo, ker sta jo zaobljubila Bogu, izročila varstvu duhovnikov. Ana je postala simbol materinstva, Joahim pa očetovstva.

Upodobitev njunega objema je znamenje prečiščenega in odrešenega odnosa med zakoncema.

Zanimivosti:

1. Ana je zelo priljubljeno svetopisemsko ime, izhaja iz hebrejskega imena Hannah in pomeni »milost, ljubkost, ljubezen, molitev«. Enak ali podoben pomen ima tudi moško ime Janez.
2. Različice imena: Anica, Anika, Ani, Anja, Anita, Nuša, Anuša, Hana.
3. Pregovori: Sv. Ana pogačarka (o sv. Ani je zrela pšenica za pogače).
4. Sv. Ani je pri nas posvečenih 67 cerkva (12 župnijskih in 55 podružničnih) ter štiri kapele. Po njej so poimenovana številna naselja, tudi zaselek Sveta Ana pri vasi Podlož v občini Loška dolina.

Odlomek slavospeva na čast sv. Ani, ki ga je zložil v drugi polovici 15. stoletja Rudolf Agricola:

»Bodi pozdravljena, Ana, o božje matere mati,
ki si v zveličanje pot prva odprla ljudem.
Hčerko si nam podarila, v katere presvetem naročju
Bog, ki ga svet ne objame, sam si izvolil je dom.

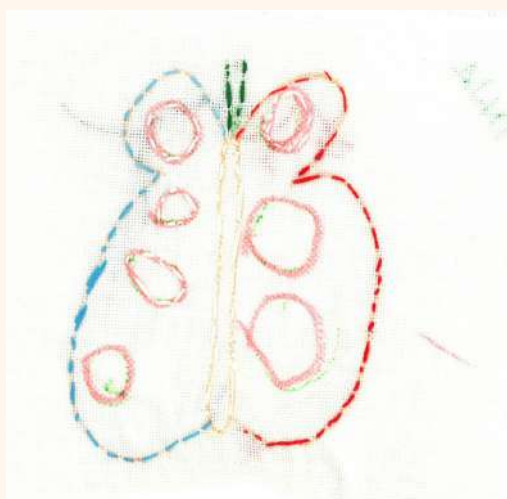
Rada in lahko pomagaš nam v družbi s hčerko prelubo –
dvigni zato nam prošnje revne pred prestol Boga.
Nikdar ne bodo želje neplodno nam zledenele,
če se obrnemo k tebi, če nam obljubiš pomoč.

Kdor se vate ozre, čelo naj dvigne pogumno,
strah, da bo prosil zaman, v tistem trenutku zbeži.
Hčerka tebi ničesar in hčerki Vnuk nič ne odreče –
kakor Hči tebe časti, ljubi Bog mater svojó.

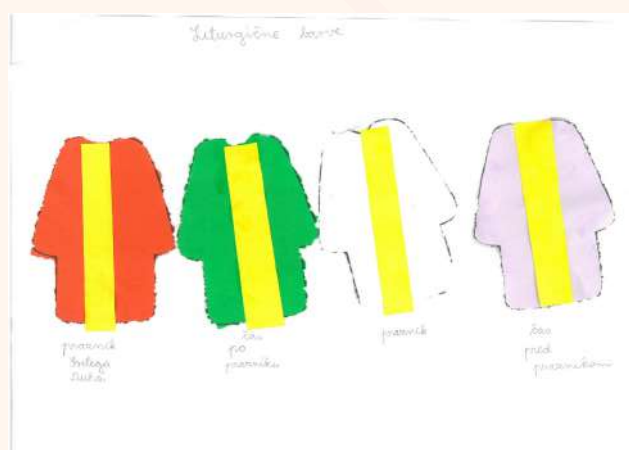

Povzeto po:

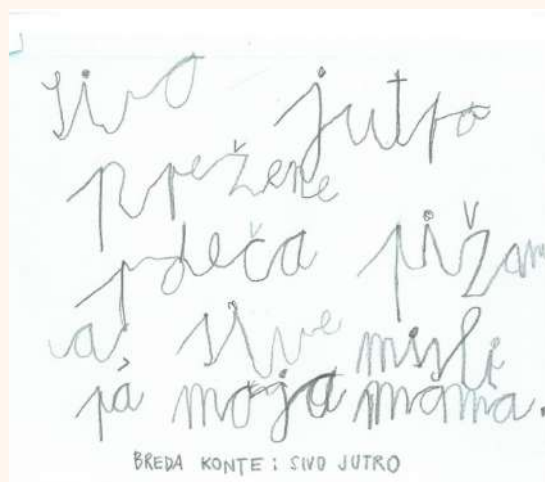
- Kdaj imam god?: godovni zavetniki za vsako ime in za vsak dan / Simon Lenarčič. – Koper: Ognjišče, 2013.
- Svetnik za vsak dan, Del I in II / Silvester Čuk – Koper: Ognjišče, 2004.
- Vse o imenih v Sloveniji / Simon Lenarčič – Ljubljana: Modrijan, 2012.
- www.druzina.si
- www.aleteia.org
- www.svetniki.org

Inja F.
5 let

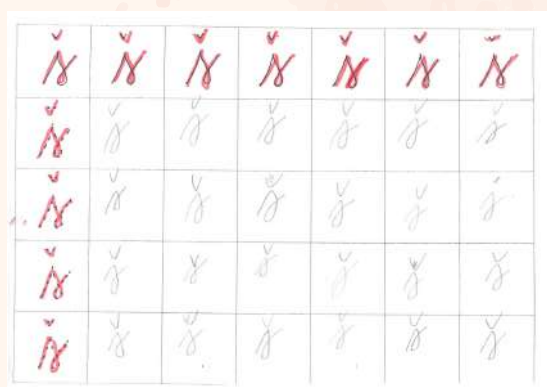
Teodor Z.
3,5 let

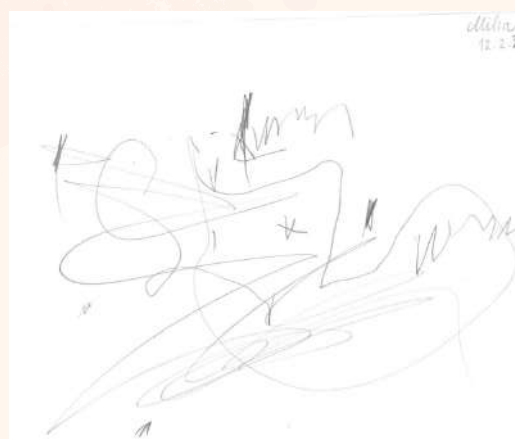
Anže P.
5 let, 5 mesecev

Ana Julita K.
3 leta

Ajda P.
5 let, 5 mesecev

Michael Junior M.
3 leta

Sveti Mihael, Gabrijel in Rafael

Sveti nadangeli Mihael, Gabrijel in Rafael godujejo 29. septembra.

V Svetem pismu so po imenu predstavljeni trije božji poslanci s posebnimi nalogami, zato jim pravimo nadangeli. To so Mihael, Gabrijel in Rafael. Po prenovljenem bogoslužnem koledarju obhajamo njihov praznik skupaj 29. septembra, ko je bil poprej praznik nadangela Mihaela; praznik nadangela Gabrijela je bil 24. marca, nadangela Rafaela pa 24. oktobra.

Mihael pomeni »Kdo kakor Bog?« (izhaja iz hebrejskega imena Mika'el, pri čemer mi pomeni »kdo«, ka, »kakor« in 'El »Bog«). Že po imenu je Mihael postavljen v bojno nasprotje s prišepetavanjem kače – satana v raju, ki hoče prvega človeka zapeljati v odpad od Boga. Prvikrat ime Mihael navaja prerok Daniel, ki Mihaela označuje kot »velikega kneza«. V Novi zavezi ga vidimo v prepiru s hudičem zaradi Mojzesovega trupla. V knjigi Razodetja pa Mihael nastopa kot voditelj angelov, ki v boju s satanom in njegovimi angeli dosežejo sijajno zmago. Na to se nanaša molitev k nadangelu Mihaelu kot zavetniku vesoljne Cerkve v boju zoper zalezovanje hudih duhov, ki se je od papeža Leona XIII. naprej molila po vsej katoliški Cerkvi po tihih mašah. Nadangela Mihaela najpogosteje upodabljajo z mečem in sulico kot borcem zoper zmaja – satana.

Nadangel Mihael je varuh Izraela, zmagovalec nad Satanom, zavetnik vesoljne Cerkve, vzhodnoevropske Galicije, vojakov, pekov, pleskarjev, steklarjev, trgovcev, izdelovalcev avtomobilov, radiomehanikov, pokopališč, priprošnjik umirajočih za srečno smrt.

Gabrijel izhaja iz hebrejskega imena Gabri'el in pomeni »Bog je moj močni junak« ali »Bog se je izkazal za močnega/junaškega«, kajti nastal je iz hebrejskih besed gabri, kar pomeni »moj močni« in 'El, »Bog«. V Stari zavezi je omenjen le v Danielovi knjigi, v Novi zavezi pa Gabrijel oznani rojstvo Janeza Krstnika in Jezusovo rojstvo (Mariji oznani, da bo rodila Božjega sina). Najprej in najbolj pogosto so ga upodabljali v zvezi z Gospodovim oznanjenjem Mariji. Pri oznanilu rojstva Janeza Krstnika duhovniku Zahariju se angel predstavi: »Jaz sem Gabrijel, ki stojim pred Bogom. Poslan sem, da spregovorim s teboj in ti sporočim to veselo novico.« Češčenje nadangela Gabrijela se je uveljavilo po 10. stoletju, v ljudski vernosti pa so nadangela Gabrijela kot svojega zavetnika že prej častili poštarji, poštni uradniki in raznašalci časopisov, je pa tudi priprošnjik proti neplodnosti.

Nadangel Rafael, čigar ime izhaja iz latinskega imena Raphael, to pa iz hebrejskega Rafa'el, katerega pomen je »Bog ozdravlja« ali »Bog je ozdravil« (rafa pomeni »je ozdravil«, 'El pa »Bog«), se omenja v svetopisemski Tobijevi knjigi. Ko pride v hišo pobožnega Tobija, se predstavi: »Jaz sem Rafael, eden izmed sedmih, ki stojimo pred Gospodom.« Spremljal je njegovega sina, mladega Tobija, na potovanju v daljno deželo, da je njegovo bodočo ženo Saro rešil mučenja hudobnega duha in da je po vrnitvi ozdravil starega Tobija slepote. Zato velja nadangel Rafael v krščanskem izročilu za angela, ki pomaga človeku predvsem dosegati zdravje, pa tudi kot tistega, ki spremlja ljudi na potovanjih. Krščanska organizacija za pomoč izseljencem se imenuje Rafaelova družba. Nadangela Rafaela navadno slikajo kot popotnika s palico in bučko, včasih z ribo in kot spremljevalca mladega Tobija. Rafael je zavetnik popotnikov, romarjev, izseljencev, bolnikov, krovcev ter priprošnjik pri očesnih boleznih.

(Molitev k Svetemu Mihaelu)
Sveti nadangel Mihael,
brani nas v boju,

bodi nam v pomoč zoper zlobnost
in zalezovanje hudobnega duha.

Ukroti naj ga vsemogočni Bog,
ponižno zato prosimo.

In ti vodnik nebeške vojske,
satana in druge hudobne duhove,
ki hodijo po svetu v pogubo duš,
z Božjo pomočjo v pekel pahni.

Amen.

Zanimivosti:

1. Imena vseh treh nadangelov so tudi priljubljena krstna imena; pri nas ima največ varovancev nadangel Mihael, nekaj manj Gabrijel, še nekoliko manj pa Rafael.
2. Različice imen: Mihael, Mihol, Miha, Mihec, Mihaela, Gabrijel, Gabriel, Gabriela, Rafael, Rafaela ipd.
3. Pregovori o Mihaelovem (29. septembra):
 - Če na Miholovo sever vleče, veliko zimo in sneg obeče.
 - Če ptice selivke pred sv. Mihaelom ne lete, se pred božičem ni bati zime trde.
 - O sv. Mihaelu če grmi, viharjev veliko pozimi buči.
 - O sv. Mihaelu žene hudič polhe spat.
 - Slana pred sv. Mihaelom obeta hudo zimo.
 - Sv. Mihael leto (za pašo) zapre, sv. Jurij ga pa odpre.

Za konec pa še to:

Obstoj angelov na srečo ni odvisen od tega, ali vanje verjamemo ali ne. Bog je ustvaril njihove nesmrtni duše na začetku časa in nikoli ne bodo prenehali obstajati v večnosti. Morda jih res ne vidimo, ne slišimo ali ne občutimo njihove navzočnosti, toda angeli so resnični, kot je resničen papir, v katerega pravkar gledamo. Včasih nam dajo vedeti, da so ob nas, večinoma pa so preveč zaposleni, da nas obvarujejo zla, mi pa se tega sploh ne zavedamo. Le pomislite, kaj bi se zgodilo, če ne bi bili ob nas! Otrokom je vse jasno. Dobro razumejo, da angeli obstajajo in povsem zaupajo, da so ves čas ob nas. Brez zadržkov molijo Sveti angel. Morda tudi mi v srcu potrebujemo malce otroške preprostosti, da bomo lahko obnovili svojo vero v ta nebeška bitja. »Resnično, povem vam: Če se ne spreobrnate in ne postanete kakor otroci, nikakor ne pridete v nebeško kraljestvo!« (Mt 18,3)

Povzeto po:

Kdaj imam god?: godovni zavetniki za vsako ime in za vsak dan / Simon Lenarčič. –Koper: Ognjišče, 2013.

Svetnik za vsak dan, Del I in II / Silvester Čuk – Koper: Ognjišče, 2004.

Vse o imenih v Sloveniji / Simon Lenarčič – Ljubljana: Modrijan, 2012.

www.druzina.si

www.aleteia.org

www.svetniki.org

Samuel T.

*Sarun C.
Neža Z.*

*Nina C.
Agata A.*

Dominik M.

Mirto K. (praznuje 2 leti)

Angelinemu vrtcu za 18. rojstni dan

Razmišljam o našem vrtcu. Od danes naprej je polnoleten! In tako, kot sem sinu Joštu ob polnoletnosti napisala pismo, pišem pismo tudi vrtcu, saj do njega čutim posebno vez. Gospod je s pomočjo sestre Darjane začel snovati velike načrte. Poslal nam je sestro Carolino in njena jasna vizija vzgoje je bila prepričljiva za sestre Uršulinke. Spomini mi segajo na sam začetek, ko smo na današnji dan (3.1.2002) v sveti tišini in skrivnostnem spoštovanju, polni montessori duha in intuziazma sprejemali otroke v takrat nov-ANGELIN VRTEC. Tega dne se je s pomočjo Melite in njenih profesorice iz Amerike začela pisati zgodovina montessori vzgoje na Slovenskem, zato smo v takratni ekipi čutili posebno odgovornost in veliko poslanstvo za bodoče rodove. Ti otroci so danes že vsi študentje, posamezniki že poročeni in mladi starši. Od prve generacije do danes se je zamenjalo veliko vzgojiteljev, nekaj direktoric in ravnateljic. Skozi mala in velika vrata vrtca se je skozi vsa ta leta zvrstilo več sto otrok in staršev. Ponosna sem, da jih moj spomin kar veliko pomni. Prav poseben občutek je, ko na sprehodu srečam kakšnega nekdanjega starša, ki nas prijazno ogovori in povpraša, kako je danes v Angelinem vrtcu? Imate še vedno čakalno vrsto? Večkrat čutim hvaležnost staršev, da so nam zaupali otroke in ponosno povedo, kako je montessori metoda zaznamovala njihove družine. Lep občutek je tudi, ko dobim voščilo od mojih »nekdanjih vijolčkov«.

Ne štejem, kolikokrat sem v teh letih otrokom predstavila umivanje rok, peščene črke, zemljevid sveta, rdeče modre palice, klade z valji, banko itd. Vem pa, da se vsakič znova v mislih spomnim: »Zanj je to prvič.« Ne štejem, koliko pogovornih ur s starši je bilo v teh letih. Bilo je veliko lepih trenutkov, nekaj tudi manj prijetnih. Po skoraj 18 letih sem zapustila vijolično sobo. Posvečam se otrokom v jasliah, ki komaj spoznavajo življenje. Opazujem jih in se sprašujem, kaj danes otroci potrebujejo? Kakšno spodbudo potrebujejo starši? Kaj potrebuje Angelin vrtec? Kaj potrebujejo vzgojitelji? Kaj potrebuje ravnateljica in kaj direktorica? Navdihujejo me misli svetnikov in velike naše vzornice Marije Montessori. Naj jih par podelim...

Sv. Avguštin: **»Kdor ima ljubezen v srcu, ima vedno nekaj, kar lahko da.«** in na drugem mestu: **»Ljubi in delaj kar imaš rad.«**

A.M. Slomšek: **»Iz dobre šole rastejo boljši časi, iz slabe pa slabši. Časi so taki, kakršni so ljudje. Boljših pa ne bo, dokler ne bo bolje vzgojenih otrok.«** (Drobtinice 1863)

M.Montessori: **»Usposabljanje za pedagoga, ki bo pomagal življenju, je mnogo več kot študij idej. Vključuje trening značaja, je priprava duha.«**

Ob vsem tem se sprašujem, kakšna je moja / naša vloga. Če so časi takšni, kakršni so ljudje, lahko prevedem, da je tudi vrtec takšen, kakršni so vzgojitelji in kakršna je vizija vodstva. Se sploh zavedamo svoje vloge, ko gredo skozi naše roke, naše nazore in naše zglede generacije otrok? Ali še gori v nas začetna gorečnost, montessori duh, skrivnostna spoštljivost, intuziazem? Ali se še zavedamo odgovornosti do bodočih rodov, ki smo jo pred 18 leti prevzeli? Ali smo polnoletno odgovorni? Prepričana in hvaležna sem, da na tej naši poti nismo sami. Spremlja nas Gospod, ki nas je ustvaril in tudi vrtec je nastal po Božjem načrtu. Nad nami bdi sveta Angela, spremlja nas M. Montessori, z nebes nas spremlja sestra Metka in vsak trenutek so z nami angeli varuhi. Želim si, da bi Angelin vrtec imel predane, odgovorne, spoštljive, sproščene vzgojitelje in podpirajoče vodstvo, ki svojim zaposlenim zaupa, jih opominja ter jih podpira. Želim si, da bi bilo čutiti dušo vrtca že ob vstopu skozi mala in velika vrata vrtca in prvih stikih z velikimi in majhnimi osebnostmi. Želim, da bi vsi čutili in imeli vrtec kot naš drugi dom, kjer vzgajamo sebe in mladi rod tako, da se bomo nekoč vsi veselili v večnosti. S hvaležnostjo se oziram na prehojeno pot in z upanjem gledam naprej, da bi v Angelinem vrtcu praznovali tudi 200 let Marije Montessori in še več.

Martina Jerina

Dnevnik dogodkov 2019/20

Sv. Uršula

Zelena soba -
sladkamo se s kostanji

Izlet vrtca na kmetijo Miš,
ki se nahaja v Zavrhu
pod Šmarno goro

Sveti Miklavž

Rumena soba

Vijolična soba

Zelena soba

Jasli

Adventni čas in adventni venčki

Adventni venček z Veroniko Plestenjak

Ob adventnem venčku

Sejemo božično žito

Sveti večer BOŽIČ

Blagoslov vrtca

Božično kosilo - jasli

Vijolična soba

Jasli - jaslice

Jasli blagoslov

Državni praznik

Jasli spoznavajo državne simbole
in Franceta Prešerna

Sveti trije kralji

Sveta Angela

Pust

Oranžna soba - Skupinska

Vijolična soba - Kurenti

Zelena soba - skupinska

Rajanje

Post

Zelena soba
Postna naloga - zbiranje semen za kruh

Oranžna soba

Vijolična soba

Družinska sveta maša

Obisk policistov

Vijolična soba

Sveta maša

Ob 150 letnici rojstva Marije Montessori

Praznovanje Maria Montessori

150 let

Tiha opazovanja

S pedagogiko montessori sem se bežno srečala v času svojega šolanja za pomočnico vzgojiteljice. Ta metoda je bila le ena izmed mnogih metod, ki sem jih morala poznati in se jih naučiti. Moje gledanje na otroke se je spremenilo, ko mi je v roke prišla knjiga dr. Marie Montessori *Srkajoči um*. Nanj nisem več gledala kot na nebogljen bitje, katerega naloga je le igra in igranje, temveč sem ugledala otroke, Otroke z veliko začetnico, ki je prihodnost človeštva in prinašalec miru v svetu.

Moje srečanje z Angelinim vrtcem je bilo čisto naključno. Po delu v javnih vrtcih sem iskala vrtec, ki bi poleg vzgojnega dela z otroki cenil tudi duhovne vrednote, ki (vsaj tako se zdi) v današnji družbi izgubljajo svoj pomen.

Tako sem se srečala z Angelinim vrtcem, ki mi je dobrohotno in ljubeče na stežaj odprl svoja vrata. Moj prvi dan v vrtcu je bil eno samo čudenje: čudenje nad mirom, tišino in spokojnostjo otrok. S strani strokovnih delavk sem se počutila sprejeto in slišano. Vzgojiteljice so bile pripravljene odgovoriti na vsak moj »zakaj« in so potrpežljivo odgovarjale na moja vedno nova vprašanja. Moja prva naloga v vrtcu je bila na videz čisto preprosta, a hkrati tako zelo težka: TIHO OPAZOVANJE.

»Kako, prosim?«

Kar nisem mogla verjeti svojim ušesom. Le kako naj samo sedim, ko pa vidim, da otroci potrebujejo mojo pomoč. Nekdo je polil vedro z vodo, drugemu otroku so se raztresle perlice, ko je le-te nihal na leseno palico, tretji se je v kopalnici trudil preobleči, ker se mu je zgodila »nesreča«, spet četrti nekako ni vedel, kaj bi pravzaprav počel. »A jaz pa naj samo sedim?!« Ko sem se le sprijaznila z nalogo opazovanja, me je presenetilo, da ni zaželeno »kukati« otroku čez ramo, kaj počne, ali ga usmerjati z vprašanji pri njegovi dejavnosti. Pa sem sprejela »pravila igre« in pričela opazovati – otroke.

Čudež, ki mu pravimo otrok, se je razgrnil pred menoj kot vse najlepše barve mavrice. Spoznala sem, da otroci neizmerno uživajo, ko delajo dela odraslih. Da neizmerno uživajo, ko po napornem delu uvidijo rezultat svojega dela. Da neizmerno uživajo, ko jim pustimo, da sami »odgovarjajo« za svoja dejanja:
polil sem – sam bom pobrisal,
popackal sem – sam bom pobrisal,
razbil sem krožnik – sam bom pospravil črepinje,
drobtinice na tleh – sam bom pomedel ...

Videla sem neverjetno mirnost vzgojiteljic, ko vsakodnevno sprejemajo vse te otrokove »nesreče« in dopustijo, da otrok svoje delo zaključi v svojem lastnem ritmu.

Jat F.in Tanja

Jasna K. in Tanja

Moje delo z otroki ne bo nikoli več takšno, kot je bilo. Modrost me ni čakala na vrhu šolanja, ampak v hiši otrok: svoje delo dokončaj, pomagaj prijateljem, govori tiho, da ne zmotiš prijateljev pri delu, hodi počasi, ne tepi ljudi, preden sedeš za mizo, si umij roke ipd.

Hvala, Angelin vrtec, za vse dobro in lepo!

Tanja Zavrl

Ob koncu julija 2019 sem pričela s strokovnim usposabljanjem v Angelinem vrtcu. Montessori pedagogiko, ki sem jo do tedaj poznala le v teoriji in iz izkušenj znancev, sem pričela spoznavati v praksi.

Moj uvodni mesec je potekal v znamenju tihih opazovanj. Po tej metodi Marie Montessori sem skušala dojeti srčiko njene pedagogike in biti ob tem kar se le da nemoteča za ustaljene postopke posameznih skupin. Ker sem dnevno krožila med različnimi sobami, se je seveda večkrat primerilo, da sem morala otroke neposredno vprašati: »Kako pa to naredite v vaši sobi?« In so mi povedali – z navdušenjem in zavzeto. V vsaki vrtčevski sobi se je našel otrok, ki je prevzel vlogo vodiča in mentorja in mi pokazal njihove postopke – do najmanjših podrobnosti, od začetka do konca. Ne le, da so nekateri otroci pravi mojstri v izvajanju vrtčevske rutine, spoznala sem, da jo imajo radi in so na nek način celo ponosni nanjo oziroma na svojo usposobljenost, da to rutino obvladujejo. Enako zanimivo mi je bilo opazovati delo jasličnih otrok. Tudi tam se hitro opazi, da so nekateri še raziskovalci polic z materiali, nekateri pa že pravi izvedenci. Ti slednji na primer izvedejo postopek umivanja rok ali pa pranja perila s kakšno odločnostjo, da mi ni bilo treba spraševati njihovih vzgojiteljic, če so vse naredili pravilno. Otroci sami v sebi so vedeli, da obvladajo, in pri svojem delu so neznansko samozavestni. Samo pokazati jim je treba – in naučijo se lahko ... vsega. Dojela sem, da za njih ni meja. Le mi odrasli jih prevečkrat podcenjujemo v njihovih sposobnostih in ne slišimo njihovega klica: »Pomagaj mi, da naredim sam.«

Sonja Fajdiga

Sofija Z. in Sonja

Angelinemu vrtcu v slovo

In se zopet usedem, razmišljam, pišem, brišem, popravljam ... Kaj zapisati, kako se posloviti od svojega drugega doma? Kjer topla beseda ni izjema, kjer samostanski zidovi branijo mirnost in tihost pred vrvežem zunaj, kjer nabožne pesmi lepšajo praznike, kjer se poda roko v pozdrav najprej otroku in šele nato odraslemu? Vse misli se strnejo v eno kratko besedo: hvala. Hvala velikim in malim, bili ste (in ostajate) moji učitelji. Hvala sestri Zorici za klic tistega avgustovskega petkovega popoldneva, da me v ponedeljek pričakuje v novi službi.

Hvala Neži za edinstvene ideje na vsakem koraku,
hvala Janji za male nasvete z velikim vplivom,
hvala Urški za odpete visoke tone,
hvala Martini, ker mi je pokazala, kako biti sočuten in usmiljen do otrok,
hvala Katarini za ubrano delo in najine projekte,
hvala Emi za neskončno potrpežljivost, ki jo širi,
hvala Andreji za zvonek smeh, ki polepša dan,
hvala s. Cirili za predanost in skrb,
hvala Tini za občutek za lepo,
hvala Kseniji za skupna zgodnja jutra,
hvala s. Nini za neusahljivo veselje,
hvala Anji za življenjsko radost,
hvala Urši za občutljivo obdobje za red,
hvala Manci za izzivajoča vprašanja,
hvala Ani za dobro voljo,
hvala s. Marti za vedno prijetno kramljanje,
hvala sestram uršulinkam za vse molitve in priprošnje.

Hvala otrokom za veselje, hvala staršem za zaupanje.
Hvala, Angelin vrtec, da sva del tvoje polnoletne poti
prehodila skupaj; sem le kamenček v tvojem mozaiku, ti (in
vsi tvoji) pa velik del v mojem srcu. Ko bi si le bila bližje.

Pavlina Zrimšek

Montessori doma

UČI TO, KAR DELAŠ, IN DELAJ TO, KAR UČIŠ

Uvodoma naj povem, da nisem prav dobro podkovana z vsemi metodami in načini montessori vzgoje, pa vendar menim, da sem njena temeljna načela dobro sprejela in jih poistovetila s svojimi siceršnjimi življenjskimi nazori. Tako skušam hčerki Ani Juliti prisluhniti in ji slediti, vendar ji ob tem postaviti sprejemljive, razumne in jasne meje. Ničkolikokrat se ob tem soočim s svojo nepotrpežljivostjo in nedoslednostjo, a ju (včasih hitro, včasih pa moram prej trikrat vdihniti) presežem z načelom, da je najboljši način za vzgojo otrok vzgoja samega sebe.

Jutranje prebujanje, ki se niti ne začne tako zgodaj in vedno traja dlje, kot načrtujem, ni najbolj prijeten del dneva. Treba je hitro pozajtrkovati in se še urneje urediti, kar Ani Juliti ni najbolj pogodu, saj bi ravno tedaj rada še nekaj narisala ali pa se samo stiskala pri mami in ji zastavila neskončno število »zakajčkov«. Po nekaj minutah pregovarjanja in prigovarjanja, da je dobro, če se zjutraj »hitro obrneva«, da bo mami prej prišla v vrtec popoldne, sva malo pred osmo uro nared za nov dan! Kot zapriseženi kolesarki se usedeva na kolo in že odhitiva – Ana Julita v vrtec, mami pa v službo. Svež zrak in veter v laseh (čeladah) nama »umirita srček« in vlijeta moči za cel dan!

Po dobrih osmih urah, ko se že pošteno pogrešava, je čas za najino ponovno snidenje. Med potjo domov si vzameva več časa – ozreva se proti Ljubljanskemu gradu in preveriva, ali naju morebiti iz kakšne grajske line opazuje zmaj, ki opreza za »lenuhki« in ljudmi, ki niso dobri po srcu, preštejeva policiste pred parlamentom (če imava srečo, so včasih tam še gasilci!), skleneva, da morava čimprej v Prirodoslovni muzej, preštejeva in poimenujeva veleposlaništva na Prešernovi cesti in, obvezno, počakava na vlak, ki se pripelje po železniški progi mimo parka Tivoli. Pogovoriva se tudi o tem, kako sva se imeli v vrtcu oziroma službi in si poveva kakšno zanimivo dogodivščino.

Doma, kjer sva najraje, pa čas v glavnem nameniva hčerkinemu ljubemu ustvarjanju – barvanju (z vsemi možnimi barvami), rezanju in ustvarjanju s plastelinom. Vodne igrače sva zamenjali za vsakodnevno redno čiščenje kuhinjskega korita. In tega se nikoli ne naveliča.

Enkrat tedensko greva na glasbene urice, v okviru katerih je imela Ana Julita prvi čisto pravi nastop, ki ga je z odliko opravila. Ne pozabiva pa tudi na zdravega duha v zdravem telesu – skupaj greva k sosedu Evi na telovadbo, kjer jo jaz sicer »premagam« v številu ponovitev, saj ima ona zraven še veliko »drugih opravkov« (tako pravi). Veliko se namreč pogovarja z Evinim Matijem, se ukvarja z njuno psičko Kalo, v zadnjem času pa se je skupaj z njima pripravljala na prihod njenega novega družinskega člana Bora.

Ob vseh obveznosti popoldne mine, kot bi trenil. Sonček zaide, to pa pomeni, da se morava dolgotrajnega večernega obreda lotiti tudi midve. Večerji, kopanju in počasnemu skoku v pižamico sledi še odkrivanje sveta in Slovenije na zemljevidih medvedka Lovra (vsak dan načeloma predelava eno številko in vsakič za trenutek sanjava o tem, da bova skupaj prepotovali cel svet), pogledava risanko ali dve, včasih sestaviva še vsaj tri sestavljanke, prebereva en kup knjig(ic), nato pa ob poslušanju pravljic iz radijske zbirke »Lahko noč, otroci« potoneva v (zaslužen) sen.

Redno obiskujeva knjižnico, ko in če nama čas dopušča, pa zelo radi zaideva na lutkovno, gledališko ali filmsko predstavo. Tudi pri izbiri teh sem zelo previdna in namenoma ne izberem predstav, ki so kakorkoli povezane z množično potrošniško kulturo. Po koncu vsake predstave si zaupava, kaj nama je bilo pri prikazanem všeč in veseli sva za še eno novo izkušnjo.

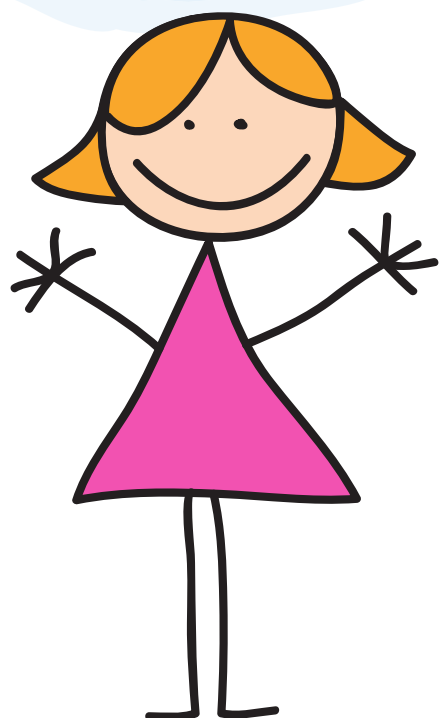
Vsak teden zapored pa Ana Julita komaj čaka petek. Takrat običajno odideva na obisk k babici in dedku na Notranjsko in tega se srčno veseli. Tam ima veliko dela, saj z dedijem obiščeta in nahranita konjičke ter poskrbita za psička Bonnieja. Veliko časa preživi v svoji mali čarobni hiški, v kateri ima celo svojo kuhinjo, in na vrtu, kjer se, po tem, ko opravi z vrtnimi opravili, igra z (malimi) bratranci in sestričnami. Tudi na sprehod se odpravimo in čisto zares uživamo vikend!

Ana Julita me že celo zimo sprašuje, »kdaj bomo šli spet kaj na morje« in obljubila sem ji, da se bomo na »naš« Cres odpravili takoj, ko se bodo dnevi še malo bolj otoplili. Očitno so ji ljubši »topli kraji«, saj nad nedavnim smučanjem ni bila tako navdušena kot je nad plavanjem.

Trudim se, da bi se še pogosteje lotili kakšnega projekta, v katerem bi se krepila njena ustvarjalna žilica, a priznam, da čas ni vedno najin zaveznik. Kljub temu sva nedavno nazaj naredili simpatične novoletne voščilnice in pustni pripomoček (gusarski kovček), z babi pa dostikrat speče piškote ali druge dobrote. Res pa se držim obljube, da si za pogovor vedno vzamem čas, četudi možgani tisti hip ne najdejo pravega odgovora, saj sem prepričana, da je prav odkrit pogovor eden od pomembnih dejavnikov za razvoj zdrave osebnosti.

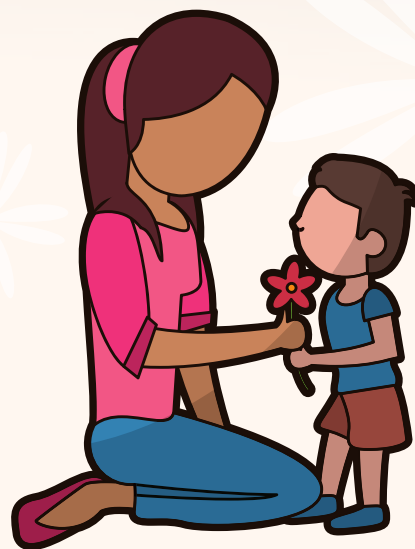
Vilma Kovač

Montessori doma pri Samuelu T.

Samuel je prisrčen otrok, star 5 let, ki je v našem vrtcu v rumeni sobi in se s polnim zagonom pripravlja na odhod v šolo. Od malega živi le z mamo, ki zanj pišem tole. V delovnih dneh se »doma« skrči le na kratek popoldan. Že pred časom sem se odločila, da tega časa ne bom zapolnjevala še z drugimi dejavnostmi, vsaj do šole ne. Samuel obiskuje le telovadbo s poligonom, enkrat na teden, ki jo je priporočil razvojni terapevt. Dan začneva z objemom, potem se uredi sam. Nekaj poje, da lahko trebušček počaka na zajtrk v vrtcu. Odpeljeva se v vrtec, med vožnjo imava zanimive pogovore; predvsem o tem, kar Samuel vpraša. Od veselja do delovanja avtov in obnašanja v odnosih. Tudi o Bogu, ravno zadnjič me je vprašal, zakaj nas je Bog naredil takšne. Med vožnjo se še malo pocrkjava, če sva na avtobusu, seveda.

Čez okoli 8 ur se zopet vidiva in se razveseliva drug drugega. Samuelov »doma« se začne že med potjo. Vprašam ga, kako je bilo v vrtcu in, zanimivo, vedno pravi, da dobro. Prisrčno. Nadaljujem z vprašanji, kaj pa je bilo dobro. Potem mi pove, kaj je delal, kaj je bilo posebno, skratka kar želi takrat povedati. Zadnje čase veliko slišim o delu v vrtcu. Navdušeno mi pove, kako mu je šlo pri pisanju črk. Po potrebi greva najprej v trgovino, iz logistično praktičnih razlogov, ne vsak dan. Vsake toliko pred vstopom v trgovino obnoviva pravila, sicer ni težav, le utrujeva. V trgovini mi pomaga iskati stvari, najraje pomaga peljati košaro na kolesčke ali voziček in skenirati, zlagati in kaj nositi. Kdaj bolj, drugič manj, normalno za predšolskega otroka. Včasih utrujenost in nerazpoloženost ponagaja, zato se nakupa večinoma lotim strateško, s pomožnimi načrti.

Pot domov poteka zopet v pogovoru, večinoma na način Samuel vpraša, mami odgovarja. Pogovoriva se tudi o poteku preostanka dneva, »ko prideva domov...«. Tako vidiva, kaj kdo potrebuje/želi ... Samuel zdaj že nekoliko razmišlja naprej, poskuša organizirati in daje predloge, deli naloge, potem mu povem, ali je uresničljivo ali ne. V teh zimskih dneh greva sicer takoj domov. V svetlejših dnevih greva tudi na aktiven sprehod, na igrišča, kolo ... Ko prideva do bloka, če je še svetlo in vidi prijateljčka soseda v skupnem atriju, me vpraša, če se lahko igrata in če je možno, se dogovoriva, koliko časa. Če potrebuje pomoč, pride povedat. Sicer ga imam ves čas na očesu/ušesu.

Potem, doma, se običajno vsak loti česa svojega. Samuel najraje vzame svojo zbirko malih avtomobilčkov in se prepusti domišljiji. Večinoma je to prizorišče pogumne reševalne akcije gasilcev, policistov in reševalcev. To vidim kot sprostitiv in preklap. Večkrat tudi kaj ustvarja ali celo popravlja, recimo načete kose sestavljanke. Tudi kaj skupaj počneva, vendar v kratkih popoldnevih je to večinoma neko ravsanje, kakšna sestavljanka, risba. Nato najraje skače in se meče po postelji ter dela prevale. Tu naredim kompromis sama s seboj glede vzmetnice, saj se mora še razmigat, ne moreva pa ven, ker že pripravljam večerjo. Samuel pride zraven, kaj pomeša, zmiksa, nareže. Večinoma pomaga pri pripravi in pospravljanju mize.

Po večerji umije zobke, kar obvezno potem še jaz preverim, tj. poščetkam. Igrava se, da ščetka govori, kaj vse najde na zobkih. Tako mu je všeč. Potem se umije in obleče v pižamo. Sledi branje knjig oziroma pravljič. Prej poveva, koliko pravljič lahko, in seveda izbere, katere. Včasih se tudi zamenjava in mi Samuel bere, kar pomeni, da recitira pravljičico med listanjem strani. Veliko teh sva večkrat prebrala. To jesen in zimo pa se ustaviva na kakšni strani in zares bere besede. Moj srček pa veselo poskakuje ob njegovem napredku. Izposodiva si tudi nahrbtnik knjig iz vrtca. Obvezno sledi še nekaj njegovih vprašanj, na eno mu gotovo še odgovorim, potem prijazno rečem, da me jutri lahko še ostalo vpraša. Saj se to lahko zavleče, spanje pa ima prednost. Poleg tega ima še veliko let pred seboj, da izve »kaj če padeš z Marsa« ipd. Potem se še malo stisneva. Včasih pride kakšno vprašanje, za katerega presodim, da mu odgovorim, saj mu bo pomagalo zaspiti – se umiriti; npr. kaj je bil ta zvok ... Pomoliva oziroma zadnje čase le jaz, saj zgleda, da se je za nekaj časa odločil, da ne bo molil. Naj ima vsaj zgled. Morda pa bo nekoč spet molil. Kaj vem, mogoče pa vseeno moli – v sebi. Sicer včasih meni pove, naj Jezusu rečem, da odžene duhove. Potem zaspi, kdaj kmalu, kdaj kasneje.

Montessori doma pri Samuelu se kaže tudi v dostopnosti stvari, ki jih potrebuje. V kuhinji ima v omarici pod pultom svoj krožnik in kozarec, pručki sta v kuhinji in kopalnici. Pohištvo v sobi je narejeno tako, da knjige ter igrače in obleke doseže samostojno. Tudi pripomočki za čiščenje so mu dostopni. V prostih dnevih narediva tudi kakšen sladoled ali čokolado, slikava z akvarelom, odigrava, da sem jaz bratec ali le zamenjavo vlog. Ta nama je še posebej všeč. V prostih dnevih je tudi z očetom nekaj časa. Greva tudi na kakšen izletek ali obisk babice in dedka ali strica in tete. Z njimi tudi počne marsikaj: pere avto, kosi travo, igra človek ne jezi se, speče korenčkovo torto itd.

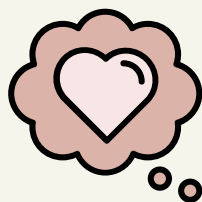

Redne hišne zadolžitve so še v uvajanju, še v fazi upiranja, da bi bilo to nekaj rednega in s tem dolgočasnega (kar pri njemu pomeni, da bi mu dooolgo trajalo). Ja, trenirati vztrajnost je kar težko. A pobiranje pošte je gotovo njegova redna zadolžitev. Sicer pa kaže zanimanje tudi pri likanju in pranju perila. Večkrat me že sam prehití v tem, da se sam povabi zraven in dela.

Seveda so tudi težki dnevi, ko se zdi, da montessori obstaja le v vrtcu in premišljujem, koliko sem že pustila čokolade ali risanke, okoli gledam nered in mirim pričkanje. Takšne dneve sprejemem za neizogiben del življenja na tem svetu in jih obrnem v dobro – s pogovorom Samuelu pokažem, kako zgleda nasprotje in v čem se bolje počutimo oziroma kaj je bolj zdravo za nas in da se lahko odločimo, kaj bomo sedaj naredili.

Ana Tadić

Spomini otrok

ODGOVORI NA VPRAŠANJA OB 18-LETNICI AV

Pozdravljeni.

Hvala za povabilo k sodelovanju.

1. Kakšni so vaši spomini na Angelin vrtec in kako vas je zaznamoval montessori duh AV?

2. Kaj so otroci radi delali takrat (katere talente so kazali...)?

3. Kam jih je pot peljala in s čim se ukvarjajo danes?

Andraževi odgovori:

1. Andraž se spomni lumparij, ki jih je špičil skupaj s svojimi vrtčevskimi prijatelji (Avguštinom, Matevžem, Gajem Jurijem)
2. Andraž je zelo rad pisal zvitek s števili in tekmoval z Avguštinom kdo bo naredil daljšega. Vezenje celega sveta-prilagam fotografijo (hvaležni za vzpodbudo in podporo vzgojiteljice Martine). Zelo rad se je igral v peskovniku, lovljenje s sovrstniki popoldan na dvorišču, igranje šaha.
3. V letošnjem šolskem letu obiskuje 8. razred OŠ, se ukvarja s športom (košarka), obiskuje glasbeno šolo, igra klavir ter z brati občasno še vedno igra šah. Je skavt.

Lenartovi odgovori:

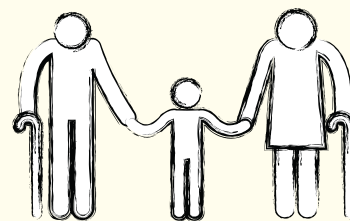
1. Lepi.
2. Lenart je v vrtcu zelo rad igral nogomet s sestro Majo. Spomni se, kako so delali mozaik na steni pred vhodom v vrtec. Lenart se spomni igre banka, risanja črk v pesku, petja v krogu, praznovanja rojstnih dnevorov v krogu.
3. V letošnjem šolskem letu je Lenart maturant na konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Naprej misli študirat glasbo na akademiji za glasbo. Je tudi dejaven skavt.

Gregor (l 1997), ki je obiskoval vrtec ob odprtju in potem še eno celo šolsko leto, pravi, da se ne spomni kaj dosti. Se pa spomnim jaz kot njegova mama, da je zelo rad obiskoval vrtec in svojo skupino, kjer se je čutil sprejet. Rad je plezal na drevo, ki je stalo blizu sedanjih gugalnic. Enkrat je tudi padel z njega, a ni bilo nič hudega. Rad je tekal za žogo in se lovil po dvorišču. Maturiral je in sedaj obiskuje višjo ekonomsko šolo. Zanima ga bančništvo.

Z možem sva hvaležna sestram uršulinkam, da so odprle Montessori vrtec v neposredni bližini našega doma v Ljubljani. Najini trije sinovi so bili deležni vzgoje, prilagojene vsakemu posebej in ljubeznivega in toplega spremljanja in vzpodbujanja vzgojiteljic (Martine, Tine, s. Nine, Neže, s. Metke, Mire). V vrtcu je bilo prijetno domače vzdušje in povezani smo bili kot velika družina. Spoštljivo smo sprejemali drug drugega in si zaupali. Oba imava prijetne spomine na čas, ko so najini sinovi obiskovali Angelin vrtec.

O vlogi babic in dedkov

Univerza VNUK

Veliko stvari se v življenju naučimo v osnovni šoli, gimnaziji, univerzi.... So pa stvari, ki se jih naučimo preko osebnih izkušenj in doživetij. V to skupino spada prav gotovo izkušnja, ki jo dedki in babice doživljamo ob svojih vnukih. Vsak od nas ve, kako težko je najti pravi odgovor na njihova zahtevna vprašanja, kako težko jih je naučiti brzdati svoje reakcije, odkrivati srčnost v sebi, jih naučiti deliti dobrine, kako... A v resnici se ob vnukih še najbolj bogatimo mi sami. Čeprav želimo biti njihovi »profesorji«, ki jim posredujemo vsebine in splošno znanje in jih kot taki tudi ocenjujemo, moramo priznati, da so nam oni neizmeren vir modrosti in nam omogočajo, da ostanemo mladi in čvrsti, ne samo fizično (»dedi, me daš na štupa ramo!«), ampak predvsem duhovno. Kako nepopisno lepi so trenutki, ko jim podarimo svoj čas ob branju kakšne lepe knjige ali ob skupnem petju in igranju. Čas, ki ga njim podarimo, nam je poplačan tisočkrat v obliki nasmeha od zadovoljstva, v obliki »rad/a te imam« ali pa spontanega poljubčka. Če iščemo pristnost v odnosih z našimi vnuki, bomo poplačani tudi s pristnostjo z njihove strani. Otroci to znajo, ker še ne poznajo špekulativnosti, so spontani in nas radi posnemajo v vsaki stvari.

Bodimo Bogu hvaležni za dar življenja! Za to, da lahko opravljamo vlogo starih staršev, ki nam bogati vsakdan in nas polni z upanjem na boljši svet!

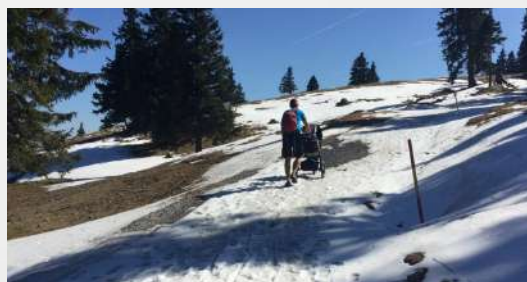
Babi Cristi in dedi Marko (vnuki Julija, Valentin, Florijan in Veronika).
Januar 2020

Doživetja družin

»A umski razvoj mora biti povezan z gibanjem in od njega odvisen.« (Maria Montessori)

Moja zgodba se je začela malo pred božičem. V veliki želji po odkrivanju moje nove okolice sem bila najbolj vesela dolgih sprehodov v vozičku. Tako sem počasi začela raziskovati svet okoli sebe, opazovala sem igro svetlobe in poslušala zvoke iz okolja. V prvih mesecih življenja mi je največjo težavo predstavljala neustavljiva želja po spanju, budna sem zdržala v vozičku samo toliko, da sem se zazibala v globok spanec. Radovednost me je gnala naprej in na mojo srečo smo kmalu naše vozičkanje nadgradili z vzponi na okoliške hribčke.

Velika planina

Zvonček

Za moj prvi vzpon smo izbrali krožno pot na Šmarno goro. Dobila sem svojo nosilko in začela odkrivati radosti planinarjenja. Večino poti sem seveda prespala, zbudila sem šele na vrhu, kjer sem dobila svoj prvi žig v otroškem planinskem dnevniku. Ob poti navzdol smo se ustavili še pri zvončku. Njegov bim bam mi je šel skozi ušesa in moje očke so samodejno pomežiknile. Z vsakim vzponom na Šmarno goro sem trenirala za svojo planinsko pot. Kmalu mi je uspelo zdržati celoten vzpon z odprtimi očmi, pri sestopu pa se še vedno nisem mogla upreti spancu.

Pridno sem rasla in vsak dan postajala močnejša in bolj stabilna, zato sem lahko spomladi nosilko zamenjala za nahrbtnik. Za spoznavni izlet smo izbrali Golico. Od prvega trenutka se nisem mogla načuditi, koliko razgleda in svobode gibanja mi ponuja nahrbtnik. Celoten čas vzpona sem bila budna in opazovala pobeljeno pobočje cvetočih narcis. Vmes smo se ustavili, razgrnili odejo in občudovali lepoto narave iz prve vrste.

Golica

Prvi dnevi poletja so bili kot nalašč za izlete okrog Vršiča. Tam se je začel vzpon na moj prvi dvatisočak. Najbolj primeren začetek, za malo dojenčico, je bil vzpon na Malo Mojstrovko. Pot na vrh se mi ni zdela drugačna kot ostale, bil pa je moj prvi popolnoma gol vrh. Na njem sem na razgrnjeni odeji videla samo skale in kamne. Hitro sem se splazila na rob odeje in pospravila en kamen v usta, da bi ga ocenila. Nič posebnega ni bil, ne po okusu ne po obliki, zato pa je bila posebna pot navzdol. Prvič sem od blizu spoznala melišče. Lahkotno pozibavanje po njem me je v trenutku uspavalo.

Celo zimo in pomlad smo iskali vsak možen sončni žarek, med največjo poletno vročino pa smo se umikali na hladno. Tako smo v dolino Vrat odšli na prelaz pogledat mejo med Gorenjsko in Primorsko. Na Luknji smo našli manjšo poličko s kamnitim obzidjem in razgrnili odejo. Plazila sem se po odeji in se igrala s kamenčki. Na eni strani je skozi Trento nežno vel vonj po morju, na drugi strani se je dvigala mogočna Severna triglavska stena.

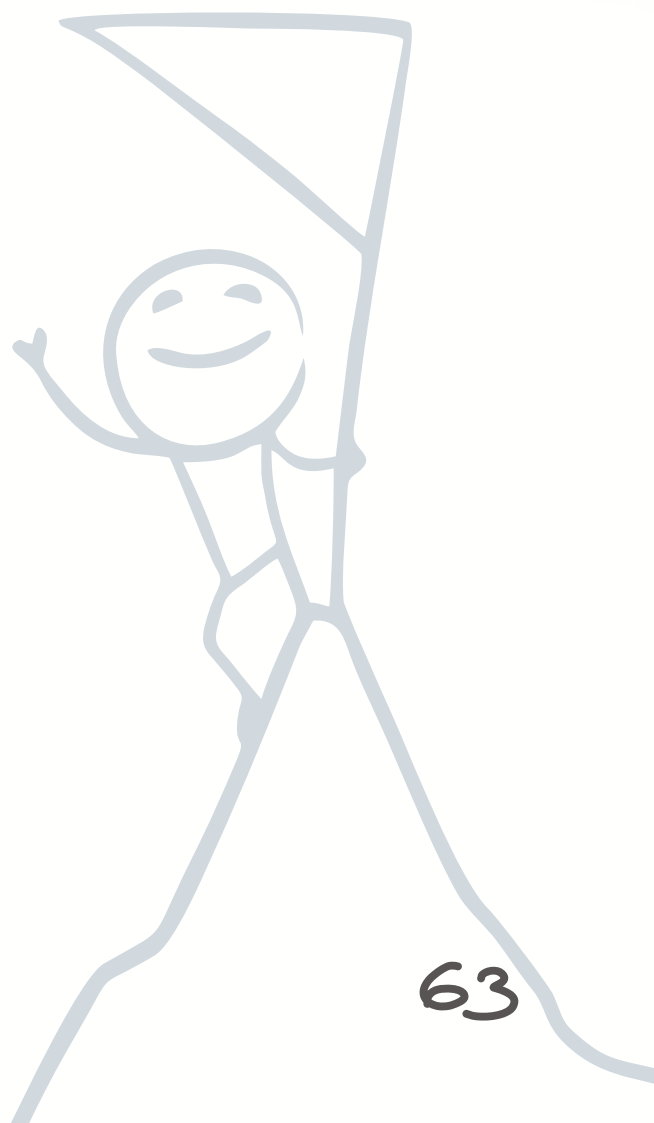

Luknja

Triglav

Konec poletja sem bila, po mesecih raziskovanja in treniranja, pripravljena za vzpon na Triglav. Vrnili smo se v dolino Vrat in se ob mraku počasi začeli vzpenjati. Ob poti sem opazovala, kako se prebujata sonce, ki nas je potem grelo vse do koče na Kredarici. Od tu do Aljaževega stolpa nas je ločil samo še zadnji del poti. Na njej se nisem mogla naužiti prečudovitih pogledov po okoliških gorah, ker je vrh Triglava prekril oblak in zakril tudi pogled na morje.

Jesen je bila zelo lepa in topla, zato smo jo lahko izkoristili za celodnevne izlete v prostranstvo gora, največkrat smo hodili po samotnih poteh, iskali smo svež gorski zrak in sončne žarke. Pot nas je velikokrat zanesla v bohinjske hribe. Prvič sem z grebena zagledala Dolino Triglavskih jezer in jezera v njej. Med vrhovi sem začela odkrivati svoj glasek in občasno mi je, od veselja, uspelo celo zavriskati. Opazovala sem različne gorske živali, spremljala sem zlatenje macesnov in dočkala občutek puhastega snega na svoji rokici.

Kalška gora

S snegom je ponovno prišla zima in mraz, zato sem se vrnila na svojo Šmarno goro. Tukaj sem ugotovila, koliko se moram še naučiti in koliko truda še vložiti, da bom sama osvojila vrh. Začela sem trenirati hojo v breg, najprej od zvončka in kasneje tudi čez korenine in skale. Tako sem zaključila svoje prvo leto kot prava šmarnogorska malčica.

Družina Reberšek

Šmarna gora

Priložnost je kot sončni vzhod. Uide, če čakaš predolgo (n.n.).

VARSTVO doma

Tradicionalni slovenski zajtrk

Vida Ž.

Mark S. (pri pripravi)

Pija B. (skupaj s sestro in bratom)

Reševanje adventnih nalog

Jasna K.

Sprehod z družino

Michael Junior M.

Izdelovanje adventnega venčka

Noa R.

Iz otroških ust

Z Mirjam N.
se pogovarjava o našem dojenčku.
Mirjam: »Mi pa ne vemo, kaj bo.
A bo deklica ali fantek, a bo punčka ali medek«.

Klara (2 leti) se v kopalnici oblači,
Oton (1,5 let) pride in ji želi ponagajati.
Klara zakriči »Oton, stop! Oton, spat!«
Oton jo začudeno pogleda, se obrne in gre na
ležalnik.

Mama piše sms,
Samuel pride zraven pogledat in reče:
»Mami kaj številkaš.« (Samuel T.)

Marija Leni A.:
»Moja babi velikrat križuje križanko.«

Vzgojiteljica:
»Anže, kako si pa ti to skodelico dobro pomil.
Je čisto čista.«
Anže: »Ja, ker tako natančno gledam.«

Mirjam N.:
»Jaz sem princesek.«

Vzgojiteljica:
»Marko, daj pomisli, katere punce so bile danes v naši sobi.«
Marko: »Joj, res nimam dobrega spomina.
Ga imam še od lanskega leta.«

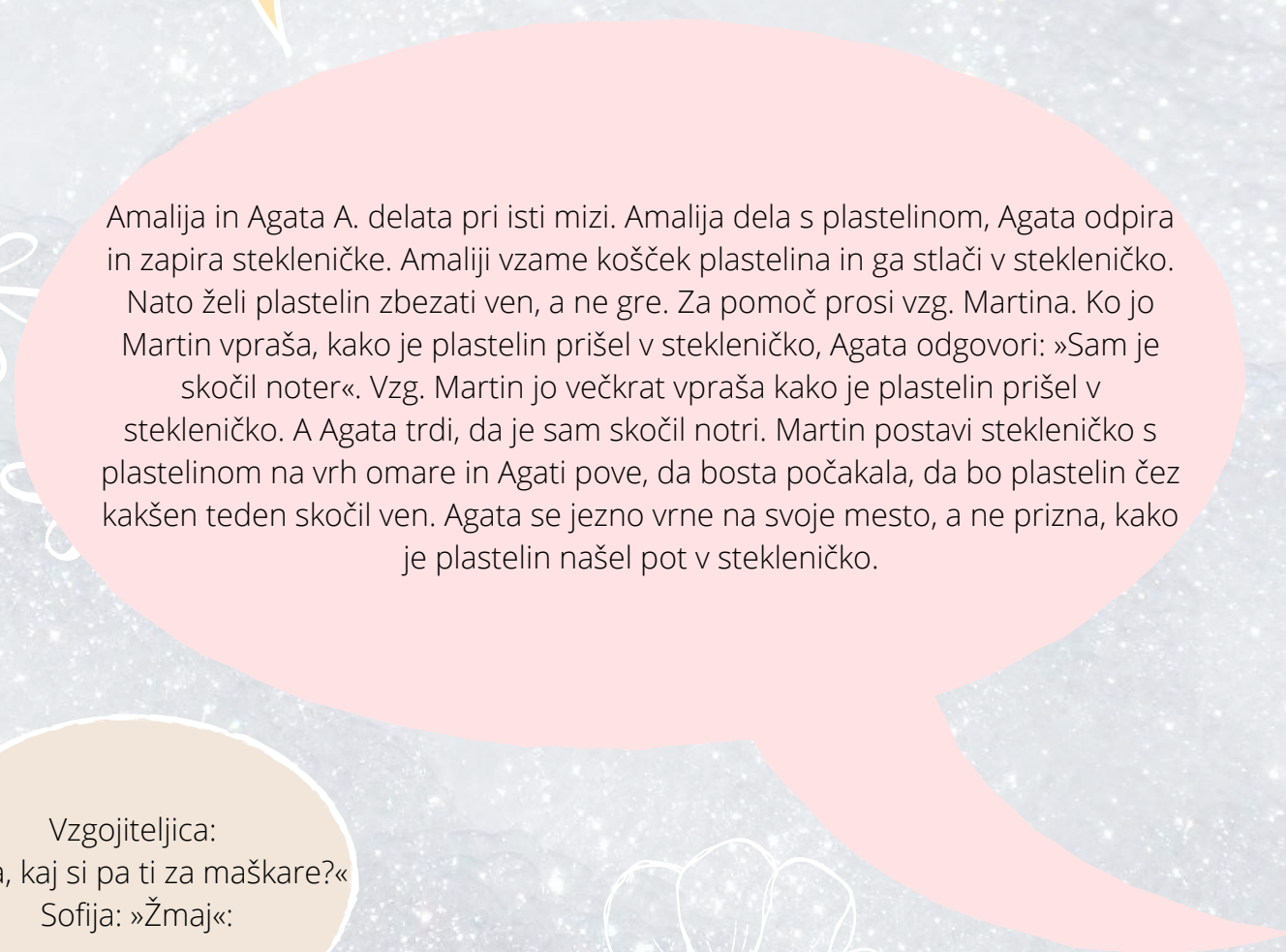
Neža Z.:
»Ivan, midva se bova poročila.
Ampak mi boš moral kupit tak lep prstan.
Ko bom dobila dojenčka, mi boš pa kupil
verižico.
Moj oči je mamici tudi verižico kupil.«

Iva (11 mesecev) joka, ker še ni navajena na vrtec.
Klara (2 leti) se tišči za ušesa in
zapoje »O aleluja, aleluja, aleluja«.

Anže pripoveduje Timoteju:
»Lev je ulovil antilopo. Na avtocesti.
Vzgojiteljica: »Kje se je pa to zgodilo?«
Timotej: »Že dolgo časa nazaj.«
Vzgojiteljica: »Kje, ne kdaj.«
Timotej: »Ja, na avtocesti.«

Amalija in Agata A. delata pri isti mizi. Amalija dela s plastelinom, Agata odpira in zapira stekleničke. Amaliji vzame košček plastelina in ga stlači v stekleničko. Nato želi plastelin zbezati ven, a ne gre. Za pomoč prosi vzg. Martina. Ko jo Martin vpraša, kako je plastelin prišel v stekleničko, Agata odgovori: »Sam je skočil noter«. Vzgojiteljica jo večkrat vpraša kako je plastelin prišel v stekleničko. A Agata trdi, da je sam skočil notri. Martin postavi stekleničko s plastelinom na vrh omare in Agati pove, da bosta počakala, da bo plastelin čez kakšen teden skočil ven. Agata se jezno vrne na svoje mesto, a ne prizna, kako je plastelin našel pot v stekleničko.

Vzgojiteljica:
»Sofija, kaj si pa ti za maskare?«
Sofija: »Žmaj«:

Samuel Č.:
»A, veš, jaz sem včasih tudi jedel dieto.
Takrat je bila hrana bolj slaba, zdaj je pa boljša.«

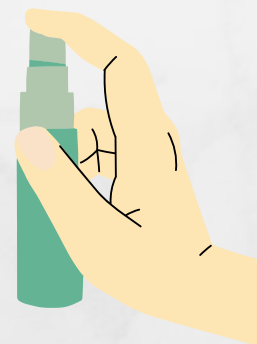

Vzgojiteljica:
»Edgar kdo te je danes pripeljal v vrtec?
Edgar P.: »Kolo.«

KORONA

V NAŠEM VRTCU

Še februarja 2020 smo vas obveščali o dogodkih, ki smo jih načrtovali za pomlad, a so se marca vsi načrti spremenili. Obvestiti smo vas morali, da v ponedeljek, 16. marca 2020 vrtec zapiramo. Nihče ni pričakoval, da bomo doma dva meseca. 18. maja 2020, po dvomesečni karanteni, pa smo se zopet srečali v vrtcu. Na začetku v manjšem obsegu in z novim šolskim letom vsi. Vrnitve smo bili zelo veseli, a vseeno smo bili malce v skrbeh, kako bodo potekali dnevi in naše delo. Sprejeli smo določene prilagoditve; v skupinah so bili združeni sorojenci, oblikovali smo »terminske sobe«, trudili smo se, da so se skupine čim manj srečevale in da smo materiale skrbno razkuževali (nekateri smo po uporabi dali celo v karanteno 😊). V mesecu juniju smo prišli v »ustaljene tire«, z določenimi prilagoditvami, ki se jih držimo tudi sedaj. Z otroki se ob pozdravu »komolčkamo«, s polic smo umaknili materiale, ki jih težje razkužimo, veliko smo na zraku, otroke spodbujamo k pravilni higieni kašlja, smrkanja in brisanja nosu ter k temeljitemu umivanju rok. Z novim šolskim letom pa smo se morali odpovedati izletom in drugim večjim aktivnostim. Zdi se nam, da smo se na prilagojene razmere dobro navadili in da kljub vsemu lepo preživljamo te »posebne« čase. Konec oktobra pa se je vse zopet spremenilo. 26. oktobra 2020 vrtca nismo zaprli, a smo dobili navodila, da moramo delovati v manjšem obsegu. Še danes ne vemo, koliko časa naj bi takšen način dela izvajali. V nujnem varstvu je v povprečju 8 otrok. Vzgojiteljice se trudijo, da jim pripravijo spodbudno in varno okolje. Hvala vsem staršem, ki ste otroke obdržali v domačem varstvu in s tem pripomogli k lažjemu upoštevanju ukrepov s strani države. Spodbujamo vas, da v teh težkih časih ostanemo povezani v molitvi.

Katarina, Ana in Tina

Nujno varstvo otrok v šolskem letu 2020/21

Kljub temu, da je bil vrtec od 26. oktobra 2020 odprt le za nujno varstvo, smo skušali slediti načrtom, ki smo si jih zadali v tem šolskem letu. Kako nam je to uspelo, lahko vidite s fotografij.

Potepanja

Obisk tržnice (nov. 2020)

Rožnik

Otroci pečejo

Adventni čas

Adventni venček - izdelava

Izdelovanje okraskov

Praznična okrasitev

Obisk sv. Miklavža

Prenova

Blagoslov vrtca

Priprava na blagoslov

Jaslice

Praznično kosilo

ČESTITKE

- družini ZALETEL ob rojstvu drugorojenca IZAKA
- družini LUICKX ob rojstvu drugorojenke IRENE
- družini PETRIK ob rojstvu tretjerojenke ANE
- družini CERAR ob rojstvu četrtorojenke VERONIKE
- družini KAPETANOVIĆ ob rojstvu tretjerojenke PAULINE
- družini NIDORFER ob rojstvu četrtorojenca PAVLA
- družini VINDIŠ ob rojstvu drugorojenke LENE
- družini MATJAŽ ob rojstvu drugorojenke TEREZE
- družini BENEČ ČUK ob rojstvu drugorojenke JERCE
- družini JUVAN ob rojstvu drugorojenke ADRIANE
- Sonji Fajdiga ob zaključku Paraprofesionalnega izobraževanja montessori

ZAHVALE

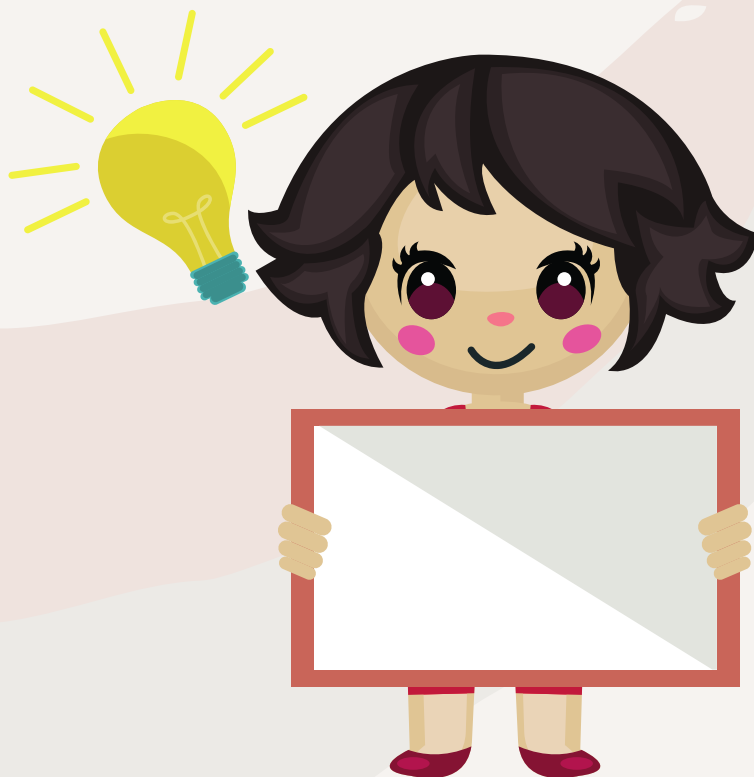
- družini Čampa (Klare iz zelene sobe in Tomaža iz rumene sobe) za podarjene čelade in didaktični material.
- sorodnikom in prijateljem Samuela iz rumene sobe (dediju, stricu in Srečku), ki so z zbiranjem starega papirja na svojem delovnem mestu zbrali denar za Sklad Izak.
- vsem, ki ste star papir nosili v vrtec in Andreju, ki ga je vozil na zbirno mesto.
- s. Boženi, ki nam je popravila mozaik ob vhodu v vrtec.
- s. Juditi in s. Cirili, ki sta v času zaprtja vrtca skrbeli za zelenje v sobah ter nam na vrtni gredici zasadili zelenjavo.
- staršem, ki ste v času zaprtja vrtca zaradi izrednih razmer uspešno odvadili otroke od pleníc.
- družini Pungartnik Čoroli (Ava iz rdeče sobe) za podarjene knjige.
- nečakinji s. Dijane za podarjeni poganjalec in konjička.
- društvu podeželja Lipoglav za pralne zaščitne maske.
- družini Kadivec (Mars Hal iz rumene sobe) za podarjena razkužila za roke.
- družini Žagar (Klara iz vijolične sobe) za podarjena razkužila za roke in razkužila za čiščenje materialov.
- družini Pogačar za podarjen poganjalec.
- čistilki Emiri, ki je skrbela za čistočo v našem vrtcu
- Urši, Pavlini in Andreji, ki ste bile del našega kolektiva. Hvaležni smo, da ste bile del našega vrtca. Urša, hvala za ustvarjalni prispevek. Pavlina, hvala za prevode in delovno energijo. Tebi Andreja, hvala za tvoj smeh in skrb, da je slišan vsak otrok.
- staršem, ki ste na plakat Mi družina eno smo, prilepili svojo fotografijo z družinskega potepanja.

- Tanji Zavrl za didaktični material, predstavo kamišibaj, papigo, ki nam je polepšala dan in veselje do dela, ki ga je vnašala v naš vrtec.
- Petru Zemljiču za igro na igrišču in španske besede.
- Ani in Manci za vzpostavitev pustnega vzdušja z okrašeno telovadnico in izbiro glasbe za pravo pustno zabavo.

ALI STE VEDELI?

- da je Mlekarna Planika Kobarid leta 2018 prejela posebno nagrado, ki jo podeljuje Ministrstvo za inovativnost pri spodbujanju lokalne pridelave in predelave živil? Iz njihove mlekarne naročamo tudi v vrtcu.
- da je družina Medvešček naš vrtec neprekinjeno obiskovala vse od leta 2007 do konca šolskega leta 2019/20?
- da je Angelin vrtec januarja dopolnil 19 let?
- da bi Marija Montessori konec avgusta dopolnila 150 let?
- da smo se v vrtcu igrali igro 150 Montessori? Uspelo nam je zbrati 150 listkov, izdelati 150 rožic, narisati 150 obrazov, ki so obiskali naš vrtec itd. Igro se bomo igrali tudi v naslednjem šolskem letu.

150 obrazov

